ANY XLV. 10 CENTIMS Núm. 15,510

LA PUBLICITAT

REDACCIÓ I OFICINES
PASSEIG DE GRACIA, 34, BAIXOS.—TELEF 1451-A.

BARCELONA, divendres, 27 d'octubre de 1922

TALLERS D'IMPREMTA
CARRER DE BARBARA, 11 I 13.—TELEF. 1516

EDITORIAL

Els drets de Catalunya

L'Ajuntament de Barcelona ha aprovat, per una forta majoria, la proposició dels nostres amics, per la qual es demana al Govern de Madrid que reconegui a les minories lingüístiques enclaves dins l'Estat espanyol els drets consignats com a mínimum en els Tractats diplomàtics vigents i en l'acord recent de la Societat de les Nacions. Cal lloar, en aquest punt, l'actitud patriótica dels regidors nacionalistes, que han sabut prescindir de coaccions i d'amenaces completament inoportunes i absolutament intolerables. I la nostra satisfacció seria més profunda si els regidors regionalistes no haguessin comès l'error d'afegir a la proposició una mena de juament de lealtat espanyola, del tot extemporani.

Catalunya, com a poble amb personalitat própia, té un conjunt de drets col.lectius. Alguns d'aquests drets coincideixen amb els reconeguts internacionalment a les minories, entre els quals hi ha el de l'ús de la llengua própia, de paraula i per escrit, davant els tribunals, i l'ensenyament en llengua materna a les escoles primàries. Les proposicions Murray obliguen moralment l'Estat espanyol a atorgar aqueixes llibertats de llenguatge a les minories lingüístiques que formen part del seu territori. Així, dues de les peticions més importants reivindicacions compten amb la força d'un acord de la Societat de les Nacions, pres amb la col.laboració d'Espanya. L'Ajuntament de Barcelona, expressant la voluntat dels barcelonins i dels catalans, demana a Espanya que compleixi l'obligació que internacionalment li ha estat assenyalada. I és d'un interès màxim, el veure l'actitud que l'Estat espanyol adoptarà.

Perquè els regidors de la Lliga Regionalista han afegit a la proposició aprovada una declaració de "lealtat"? Les proposicions Murray no exigeixen pas aquesta declaració. Es limiten a imposar als ciutadans de les minories llurs deures de cooperació respecte a l'Estat al qual pertanyen. Aquests deures els marquen les lleis de cada Estat, i cap ciutadà se'n veu legalment exempt. Són els mateixos deures que els catalans complim, per exemple, quan paguem les contribucions i els impostos de l'Estat i fem el servei de les armes. Peró aqueixa "lealtat" no implica la renúncia a les transformacions constitucionals ni l'acceptació de la forma territorial d'un Estat constituit.

Finalment, el problema a què vol al.ludir-se quan es demana per part dels catalans una actitud "lleial", fou resolt molt abans per la Societat de les Nacions en les bases per les quals es regeix. En dels articles del pacte internacional que li ha donat origen, garanteix la integritat dels territoris dels Estats que en són membres CONTRA LES AGRESSIONS EXTERIORS. Amb aquestes darreres paraules es reconegué implícitament la licitut internacional d'aquelles modificacions o secessions de territori que posin efecte de fets interiors dels Estats.

Els regidors d'"Acció Catalana" mereixen l'aplaudiment dels patriotes catalans per haver-se negat a formular una declaració de lealtisme, que no sols és sobrera, sinó que representa una humiliació més, humiliació que tampoc serà agraïda per la raça hegemònica ni pels homes que ens governen des de Madrid.

La nostra primera lealtat és per a la Pàtria catalana. Darrer dels altres també volem ésser lleials, peró no pas sotmesos. El lealisme dels criats no és ni serà mai el nostre.

En aquests casos, la Societat de les Nacions resta neutral.

El Congrés feixista

La marxa sobre Roma

Fa poc temps ha, a Itàlia i a fora d'Itàlia, de la marxa dels feixistes sobre Roma. Alguns han creut que la concentració dels feixistes a Nàpoles, amb ocasió del Congrés que aquests dies hi han celebrat, venia a ésser un moviment de lealtat per a dirigir-se després, en massa, a la capital francesa. Les darreres notícies indiquen que aquest moviment no ha pogut donar-se per avui. De totes maneres, creiem que els feixistes marxaran sobre Roma. Peró no creiem prou clarament si ho faran ideològicament o políticament. Seria succeir que l'exercit feixista no s'apodera de Roma, peró que els feixistes s'apoderessin del Govern mitjançant la participació en el Poder.

Sovintement Mussolini té sentit polític, no s'arriscarà a una guerra civil, presentarà batalla militar tenint guanyada com té per endavant la guerra política i la batalla parlamentària. Li bastarà una maniobra hàbil en torn dels partits italians, per a imposar la seva intervenció ministerial. Giolitti, que ara arriba tot just als setanta anys, és el més indicat per entendre's amb Mussolini. Aquest i l'altre prestaríen avui un immens servei a Itàlia, pactant a una amplia intel.ligència.

Fóra d'un acord Mussolini-Giolitti, no es veu cap solució satisfactòria al gran problema que el feixisme ha plantejat a Itàlia. No seria absolutament impossible que Mussolini s'entengués amb un altre polític que no fos Giolitti. Peró cap posseeix la flexibilitat, l'astúcia i la tècnica governamental d'aquest. Fins direm que un Govern format a base d'aqueixos dos homes resultaria un Govern fort i eficaç. Les qualitats desfavorables de cada un dels dos elements quedarien neutralitzades, almenys en part, per les qualitats de l'altre.

Una fluita electoral en les presents circumstàncies asegurarà una majoria fortíssima a l'eventual combinació Giolitti-Mussolini. Tots els altres partits italians, inclosos aquells que tenen saba popular, com el catòlic i el socialista, es troben en un período de forta crisi. Ja havíem parlat de la divisió profunda dels socialistes, consumada al Congrés de Roma. D'altra banda, el partit populista católic, tan fort i tan disciplinat mesos enrera, està actualment clivellat per les divisions intestines. El famós clergue dom Sturzo, qui representava precisament l'ala esquerra, ha perdut la influència preponderant que exercia entre els seus correligionaris. El Vaticà s'ha pronunciat contra les tendències de dom Sturzo, qualificades de demagògiques, i en aquest sentit el secretari d'Estat del Sant Pare s'ha dirigit als bisbes. A conseqüència de la desautorització del Vaticà, el partit católic ha realitzat una evolució en sentit dretista, la qual ha motivat que un gran nombre dels seus adherits l'abandonin.

Contra els adversaris divididts, és segura la victòria electoral dels feixistes disciplinats i unànimes. I si té segura la victòria el feixisme pels camins legals, per què ha d'acudir als camins revolucionaris? L'apel.lació a la força solament podria ésser efecte de la imprudent resistència dels partits governamentals o de la follia violenta del feixisme. Per goc que sàpiguem conduir-se, els feixistes arribaran a Roma en ferrocarril.

A. ROVIRA I VIRGILI

UNA CONCESSIO DE LA LLEI SECA :: ELS VAIXELLS ESTRANGERS PODRAN DUR ALCOHOL

Washington, 26. — El ministre del Tresor ha anunciat que els vaixells estrangers, per raons de índole positiva, podran entrar en aigues americanes portant begudes alcohòliques a bord per al consum del personal, sempre que els recipients que els continguin vagin convenientment segellats. Aquests sagells podran ésser aixecats cada vegad que el personal del vaixell hagi de fer consum de les begudes.—Havas.

Comentari de Jocs Florals

Cada any a l'estiu l'actualitat plangívola d'algún comentarista escaducer es desfà en protestes contra els Jocs Florals de festa major. Cada any també, com una solemnitat de la tardor barcelonina, l'honorable Cos d'adjunts dels Jocs Florals de la nostra ciutat elegeix el jurat de la gaia festa de l'any que vindrà.

Entremig d'aquestes obligades repeticions gairebé litúrgiques, el tema dels Jocs Florals ha tingut, de vegades, una vivacitat més extensa i una atenció més intensament dissidadora de rèpliques i contra-rèpliques.

L'any 1912, amb motiu d'un article de la "Gazeta Muntanyenca", de Vich, es promogué una campanya, a la qual participaren revistes i elements intel.lectuals de Catalunya, València i Mallorca, encoratjant la supressió dels Jocs Florals de barri, de colla o d'envelat i demanant la consagració pelna i oficial dels Jocs Florals de Barcelona, llur possible de la nostra Acadèmia.

Semblava avinent estabilitzar la independentització espiritual de la literatura convertint els Jocs Florals en hereus naturals dels guanys successius de l'esperit de les nostres generacions. Anys abans del 1912 coincidia amb el cinquantenari una informació, iniciada per l'Ateneu Barcelonés, i singularment enaltida per l'aportació de Manuel de Montoliu, en la qual fou proclamat el principi de reintegrar la poesia als poetes, donant per finida la concepció de la poesia com una mena de dret individual, i atribuint-se als Jocs Florals la missió de servir les noves necessitat o el deure de donar per resolta la seva comesa.

No feren ni l'una cosa ni l'altra: i és segurament per aquesta mantinguda indecisió que el terra revisolat dels Jocs Florals ha arribat als nostres dies com un pretext de disputa o com una petitesa de l'exteriorització de les amargors personals.

Sense assistir de barralla, peró, i sense descobrir-la mirava s'ha anat fent el judici dels Jocs Florals i s'hem anat precisant els principis en els quals podria assegurar-se la seva dignificació.

L'afirmació d'En Pompeu Fabra: "cal gramàtica als escriptors", és el punt de partida indispensable. Fornant-lo per bo, l'Alexandre Plana, l'any 1915, cercava per a les advocacions de la Fe, de la Pàtria i de l'Amor, tres arrels de la realitat.

Damunt de "La Revista", es deia l'any 1916: "Respectem els Jocs Florals perqué han estat un instrument eficaç de catalanització. Odiidem les vel.leitats castellanitzants de les iniciadores. Odiidem la popularització de les formes poètiques castellanes, realitzada pels versaires dels Jocs Florals. Odiidem la indecisió bilingüística de molts mantenedors i premiats. Volem acceptar el que la nostra llengua els deu, i voldríem que fossin útils encara a la nostra llengua."

Ple dins d'aquesta ideología, l'any 1918, En Pompeu Fabra, des de la presidència d'una festa literària, i el que més escriu des de la d'un altre centenari de les lletres, intercanviaven la professió de fe de la filolog a i de la poesia, segellant una alliança i sortejant un comentari just de Carles Soldevila amb proposta de solucions concretes per a l'ensenyament dels Jocs Florals. "L'hora es vinguda, deia En Soldevila, que hem creí a Catalunya un jurat literari permanent amb la missió de discernir cada any dos o tres premis importants al millor llibre, a la millor obra, no a la petita composició en vers o en prosa..."

Més endavant, l'any 1920, En Ferran i Mayoral ("Lletres a una amiga estrangera") establia els límits entre la part pràctica—segons nominació rrosiana—dels Jocs Florals i la part purament poètica, insistint una vegada més en la necessitat de fer-ne emulació de professionals més que nosaltres d'aficionats; i En Carles Riba exaltava tota solució que representés la continuitat, la dignitat i la joia del treball sense bandejar-me la curiositat crítica més forta de vegades que el llirisme del qual, renovant-lo, pot fer-ne un instrument d'humanització i de coexistencent.

Seguint el camí d'aquestes afirmacions, arribem a la plenitud dels nostres designis, a la substantiva correcció folgueriana qui, per pudor de la possible expansió catalana, exigia per damunt de la camaraderia regional, l'expressió veritable de les potències ètniques i culturals del nostre renaixement.

Es clar que amb aquestes especulacions serenes s'ha barrejat moltes vegades la concupiscència inconfessable dels uns i la resistència injusta i les defenses agressives dels altres. L'historial dels Jocs Florals que l'Arús ens presenta en el seu llibre sobre l'evolució de la poesia catalana moderna, podria tenir un apèndix pintoresc en el qual, entre el regateig d'uns modestíssims premis en metàl.lic, se sentiria el retorn de la cantarella dels vells i dels joves, i de les capelletes i de les torres d'ivori.

Tot plegat no escauria tanmateix al nostre desig, més amunt confessat, d'un judici de valoració com el que s'ha intentat fer, i voldríem que es fes definitivament dels Jocs Florals, ni al sentit que ha inspirat aquestes ratlles, d'arribar a moure la voluntat de tots els qui en són amics per unificar la protecció llur i estructurar-la d'una manera seriosa i digna de l'esplendor i del crèdit de la nostra poesia actual. Es de creure que la solució no mancaria si al cerquésim de veres.

J. M. LOPEZ-PICO

Full de dietari

Els camàlics de l'Estació de França

Cada vegada que poso els peus a l'estació de França experimento l'angúnia de constatar que l'entrada de Barcelona és pitjor que la de qualsevol ciutat de tercer ordre de qualsevol país d'Europa.

...Adès la nova angúnia ha començat a envolcar-se ans meu. Veig que, efectivament, ellau iniciat les obres de l'estació nova; sé que a la Sorora basteixen una estació per a mercaderies...

Tot plegat anuncia la fi d'una de les nostres vergonyes públiques.

Al costat, peró, de la reforma material externa de l'estació de França, han pensat els directors de la Companyia en la seva reforma interna? Seria bust que dins d'un bell edifici, amb molts espaiosos i sombrosos, amb espléndide colorat de vidre, amb sales d'espera decents, amb restaurant bon parat i ben servit, amb vagonetes elèctriques per a conducció d'equipatges, amb llibreria on poguéssem comprar-se alguna cosa més que "El hijo del diablo" o "Rocambole", etc., fora trist, dic, que dins d'un edifici amb totes aquestes perfeccions, seguissin vigents costums pràctiques i sortes organitzacions que ens lliuren força 85 amb el conjunt, però que aleshores denotarien d'una manera esgarrifosa.

Un exemple: l'organització present del servei de camàlics o porteurs. No és una cosa molesta i quelsbé immoral que hi hagi uns camàlics llunes que no podem entrar dins els molls i uns altres oficials que no surten al carrer, a rebre els viatjers que arribin del cotxe?

Tot just un camàlic llunes arriba d'encontrar-se de la vostra maleta, veiu que la deixa dient: "Jo no puc entrar más endavant". Us cal pagar i sarregar amb el vostre equipatge fins que, passada la ponta, trobeu un altre camàlic amb gorra d'uniforme...

Es massa. Són masses camàlics per a una maleta i per a un trajecte de cent o trenta metres.

Em resta el recurs de portar-me jo mateix la maletat. Això ni ho pot dir qualsevol llegidor i jo estic disposat a escoltar-lo amablement, amb un somriure escaiguat. Peró la Companyia, ay, la Companyia ha d'organitzar els serveis d'acord amb la diferència de classes que ella mateixa té bona cura d'establir a fins i a fons dels seus apreciables vagons.

CARLES SOLDEVILA

EL DESARMAMENT D'ALEMANYA :: OFICIALS ALIATS MALTRACTATS A NASSAU

Londres, 26. — Comuniquen al "Times" desde Munich, que a Nassau la multitud maltractà als oficials anglesos i francesos que formen part de la Comissió interaliada del desarmament.

Afegeix el telegrama que la policia de Nassau facilità la desaparició de les armes recentment descobertes per la referida Comissió interaliada.—Havas.

Berlín, 26. — Sembla que el Reichstag té el propósit de sol.licitar de la Comissió de Reparacions, durant l'estada d'aquesta a la capital, que sigoin reduïdes d'una manera considerable les quantitats de carbó que Alemanya té l'obligació de remetre als aliats.—Havas.

DES DE PARIS

El tenor Canalda a la Gran Opera

La dolça Catalunya envia a molts dels seus fills a tot arreu del món, com si—oh, noblesa!—volgués fer-los pendre ensenyança de què, tot vivint per a ella, no han de viure exclusivament per a ella, sinó també per al benifet de la resta del gènere humà. No expedia conqueridors a les altres terres amb sentit baix d'imperialisme; hi deixa anar a artistes i homes de pensamentara en missió d'aprenentatge, ara en missió expansiva d'ornament, perquè hi produeixen i hi deixen en obres: egoisme que és fet d'altruisme. Per això Catalunya és cada dia més ben respectada i té més bon nom a l'estranger, molt més del que poden pensar—i del que poden témer—certs esperits africans dels cercles de la política de Madrid: resultat que és obtingut mercès a l'obra espontània dels seus fills, sense que hi intervingui l'acció de cap d'aqueixes propagandes que els Governs acostumen a organitzar avui.

Plaumos, dins aquest ordre d'idees, senyalar la importància que té la victòria obtinguda pel tenor català Canalda damunt l'escena de l'Opera de París amb les armes del seu cant, bellas armes; importància, i molta, per a la cultura catalana i per al mateix artista, cal dir-ho sense immodèstia i sense exageració. En Canalda ha vingut a donar aquí una sèrie de representacions de l'"Aida", en italià, junt amb la Muzio; i l'èxit del nostre tenor i de l'artista italiana ha estat tan triomfal dins l'atmosfera de proteccionisme artístic d'aquí, que En Canalda es vegé obligat el divendres darrer a donar una representació suplementària. El més lluit de la societat parisenca, la distinció de la qual és feta de sensitiosa en els modals i d'elegància d'esperit, omplia la sala de gent a gent i aplaudia, sense donar-se'n de menys, les escenes més bellas de la brillant ópera d'alt espectacle: aplaudia, sobretot, l'excepcional interpretació que li era donada pels dos excepcionals artistes. En Canalda fou una revelació per la qualitat única de la seva veu i per l'excel.lència del seu cant. Càlida i dolça era aquella veu com els ocells que refilen entre el reindes perfum dels nostres immortals boscos, tot i essent humana: catalana i humana: fet de noblesa i d'equilibri, de virilitat i de delicadesa, dins un estilat dotat de cultura musical, era aquell cant que eixía de l'insigne cantor coro d'una fontana pura, sota la claror d'l dia, sota el silenci serè de la nit.

L'embadalimient es notava en l'atenció recullida que era en els visatjers de l'auditori. El crític sentia com si perdés la facultat d'análisi, dins l'encís que el posseía. D'on provenia aquell encís? No era una veu catalana la que ens duía aureiom llunyà i molt llunyà de l'ànima especial dels faraons a través de les centúries, de la història i de la post-història, com una guspira que roman damunt del seguici de les generacions sense apagar-se? Maravella del cant, malgrat i tot la música d'espectacle de Verdi, histriònica, si volen, un xic, exuberant de brillantor i de grandiloqüència.

Peró no és qüestió de parlar de Verdi al llarg d'un ràpid article; és qüestió de parlar de l'artista que ens interessa. En Canalda té una veu càlida de que usa sense desordenada fogositat, sense temerari ardiment, amb un estil après en la bona escola de la mesura, que no el deixa mai el deixarà mai camí d'un to o d'un mig-to; i aquest sentit de la mesura, sentit estètic, sentit musical, la que el seu cant prengui relleu, com si veritament fos representació i tot alhora expressió d'una entitat própia, com si fos una cosa eixint de la vida, una cosa d'art; peró, tot i prenent aquell accent humà que li dóna ànima, tot i alçant-se fins a aquell llenguatge dels déus que li dóna ales, no surt mai del cercle ideal de l'arquitectura, mai no defeig l'harmonia. Per dir-ho amb una paraula planera, és perqué Canalda sap cantar i perqué sent, perqué la virtud i perqué sent, revalada, l'emoció del cant i tot a l'ensems la seva contextura.

Olimpic un xic, i això, per a nosaltres, té molt preu, puja els graus de la vida més alta sense fadiga, sense violència, sense precipitació; posseït, el seu esperit, d'intel.ligència serena; posseït, el seu pit, de saó i de salut. Així mateix descendeix, sense caure en l'abim obscur de l'enronquiment, vers la nota baixa. La transició de la una a l'altra es completa d'una manera folgada; és, oh meravella! una victòria de finesa sense que el matís de la modulació acurada sigui en detriment del color de la nota, sense que l'art porti perjudici a la força del cant, en el moment, sacre moment, per al cant, de complir la invasió conqueridora de l'auditori.

Canalda ha tingut la sort, per no dir el cop d'ull, de sotmetre's a una doble disciplina: la de l'escola wagneriana, qui cerca, en el cant, l'accent tràgic de la vida trasbalsada per la passió i per la fatalitat; la de l'escola italiana, que tendeix, amb el seu gust per la voluntat i amb el seu anhel de felicitat, a la dolça construcció de sentiments musicals, no d'idees, al culte de la melodia plena i ben dibuixada dins un plaent enfilall de notes. D'aquí ve que el cant de Canalda sigui harmoniós i fort, dolç i viril; car res en un tenor, es pot concebre de més desplaent que un art donivol. La veu del tenor, en el nostre parer, ha de dominar quan cal les altres veus, per potents que les altres veus siguin; i la veu de Canalda, en l'"Aida" dominava sovint la dels chors, la del baríton i la del baix, quan, per atènyer l'expressió general de l'escena representada, era menester.

Els seus duos amb Aida, els seus duos amb Amneris reeixien a la fusió i a la flama del doble cant, en lligament i en desligança de ritme i d'euritmia, podem, sense exagerar, dir. L'escena a les vores del Nil, per a la qual Verdi brodà les seves més belles notes, mostrà Canalda la música vestida amb pompa magnífica i elevà la passió amb grandesa. En la célebre escena de la tomba, després del terrible calfret aquell, un dels més terribles que la música hagi suscitat, en què es dóna sepultura de viu en viu a Radamés, amb aquella justa treballa del clam, repetit clam, "Radamés", la bellesa patètica s'alçà mercès a la veu de Canalda i resplandí amb tot esplendor, dins la clara, gairebé cristallina dicció del tenor, sobre tot quan el tenor pronunciava, embolcallada de notes pures, la frase delitosament tendra: "Come sei bella, Aida", davant la sublim sorpresa de trobar a la seva amada en un recó de la tomba per morir d'amor amb ell.

En terminant, per no estendre més aquesta impressió literària, direm que Canalda, el fervent desig del qual seria poder representar el seu repertori en català, honora verament a sí mateix amb l'art del seu cant tot honorant la música i la nostra Catalunya, la dolça.

J. PEREZ-JORBA

Converses filològiques

Aterrar, aterrir, aterrissar. L'espanyol ha produït en el català un gran nombre de perturbacions semàntiques; sovint un mot rastellà ha canviat de significació o ha admès una nova acepció sota la influència del mot etimològicament corresponent de la llengua dominadora. *Aterrar*, transitiu, vol dir en català *tirar a terra*, significació que retrobem en el mot espanyol *aterrar*; però com que aquest mot espanyol vol dir també *causar terror*, nosaltres usem ara el nostre *aterrar* amb aquesta significació, per a la qual tenim el verb *atemorir*: "Lo Bernat de Caberca, oyda la deliberació e voluntat del Rey, de continent mostrant-se molt esbalat e aterrit..."

No hem, doncs, d'admetre la substitució de *aterrir* per *aterrar*; en canvi, hauríem de fer *aterrar* en lloc de *aterrissar*. ¿Quina necessitat tenim, en efecte, d'admetre aquest neologisme? *Aterrar*, intransitiu, vol dir *pendre terra un vaixell*, però també *pendre terra un ocell*; doncs podem perfectament fer-li significar *pendre terra* una *miquina voladora*. ¿Per què ens cal allargassar el nostre *aterrar* mitjançant un infix que és específicament francès? Aquest "iss" és l'infix que, en formar un derivat d'un verb en "ir", els francesos intercalen entre el radical verbal i el sufix de derivació: és l'infix que trobem en *établissement* derivat de *établir*. De *atterrir* (aterrar) els francesos han fet *atterrissement*, *atterrissage*, i aquests mots *són* els que tenen la culpa del nostre *aterrissar*.

POMPEU FABRA

Vicens Salleras i Camps

Ha mort avui havent rebut els Sants Sagraments

E. P. D.

Els seus afligits esposa Rosa Pla, fills Joan i Josep, filles polítiques Maria Lluisa Llinares i Dolors Gummà, néts, germanes, germans polítics, nebots, tia i família tota, la raó social "Francesc Palès i Companyia", de Barcelona, i "Joan Barbas S. en C.", d'aquesta ciutat, participen a llurs amics i coneguts tan dolorosa pèrdua i els preguen que el tinguin present en les seves oracions, pel qual favor els quedaran altament agraïts.

Figueres, 26 d'octubre, 1922

FINANCES I COMERÇ

SESSIO DE BORSA

del 26 d'octubre de 1922

BORSI MATI

	Obertura	Alt	Baix	Tanca
Nords	68'30	68'40	68'30	68'30
Alacants	68'10	68'15	68'10	68'15
Orenses	17'80			17'80
Cáceres	34'30			34'30

BORSA TARDA

	Obertura	Alt	Baix	Tanca
Interior	71'00	71'05	71'00	71'00
Nords	68'45	68'50	68'35	68'35
Alacants	68'25	68'25	68'15	68'25
Orenses	17'80	17'80	17'70	17'70
Colonials	67'00			67'00

Cotització oficial de la Borsa de Barcelona

Dia 26 d'octubre de 1922

DEUTES DE L'ESTAT

Deute Interior 4 0/0 P	
" Exterior 4 % P	85'50
" Amort. 4 % E.	
" Amort. 5 % F	
Obs. Tr. Vd. 1 juliol 1922 S. A.	
" " " S. B.	
" " 4 Gener 1924 S. A.	102'70
" " " " B.	103
" " 4 Febrer " S. A.	102'70
" " " " B.	102'95

AJUNTAMENTS I DIPUTACIONS

Deute municipal E. 1913	
1904	
1905	75'15
1906 Ser. A.	
1906 Ser. B	78'25
1908 Ser. C	
1907 Ser. D	
1910 Ser. D	77'25
1911 Ser. E	
1912 Ser. E	
1912 Ser. F	79'75
1913 Ser. B	
1916 Ser. B	77'50
1917 Ser. B	
1918 Ser. B	77'50
1919 Ser. B	77'50
1920 Ser. B	77'50
1921	80'75
Deute Ensanxte E.º 1909 4 1/2	90'50
" " " 1906	89
" " " 1903	
Bons Reforma " 1920	91
Dipte Barna. Empart. 6.000.000 p.	
" " " 5.000.000	
" " " 13.000.000	
Mancomunitat Catalana E.º 1916	77
" " E.º 1919	72'50
Caixa Crèdit Comunal	
Obligs. Port Barna 4 1/2	

OBLIGACIONS

Nortes 1.ª Ser. nacionalitzades	68'35
" 2.ª Ser. "	58'25
" 3.ª Ser. "	38'50
" 4.ª Ser. "	
" 5.ª Ser. "	54'50
Especials Pamplona	50'50
Hipotecs Barna.	61'75
Segòvia Medina	
Andalusos 1.ª Ser	
" 2.ª Ser.	37'50
Cana. València Tarrag. 4%.	
" Adhs.	
M. S. A. " 1.ª	58'75
" " " 2.ª	64'85
" " " 7.ª	64'25
" " " Ser. A	90'50
" " " " D	
" " " " C	69'25
" " " " D	68'15
" " " " E	74'50
" " " " F	83'50
Françes 1903	85'50
" 1908	53
Ca Gral. Tramvies 4 0/0	78'75
" " " 5 0/0	93'75
Ferrocarrils de Catalunya	
Companyia general Ferrocs. Catalans	89'50
Companyia Barcelonesa Electricitat	95'75
Aigües de Barcelona 4 0/0	
Catalana Gas i Electric. Ser. B.	79'95
" " " " E.	
Energia Elèctrica, de Catalu. 5 0/0	72
" " " 6 0/0	
Societat Productora Forces Motrius	
Companyia general Tabacs Filipines	

ACCIONS COMPTAT

Catalana Gas Electricitat	
Gas d'Madrid	
Espanya Industrial	
Gral. Gral. Telèfons	
" Peninsular 95em	
Ca Americ. d'Electricitat	188

BORSA DE MADRID

Interior comptat, 70'80.
Idem fi de mes, 00'00.
Amortitzable, 4 per 100, 00'00.
Idem 5 per 100, 97.
Exterior, 85'50.
Banc d'Espanya, 585.
Idem Espanyol de Crèdit, 000.
Idem Riu de la Plata, 229.
Idem Hispano-Amerià, 000.
Tabacs, 253.
Sucreres preferents, 00.
Idem ordinàries, 00
Cèdules, 89.
Nords, 000.
Alacants, 000.
Francos, 41'85.
Llinres, 29'18.

DIVISES ESTRANGERES

Francs, 47'87.
Idem belgues, 40'90.
Idem suisses, 115'20.
Libres, 26'32.
Lires, 25'40.
Dòlars, 6'295.
Marcs, 0'00.
Corones, 0'0050.

BORSI NIT

	Obertura	Alt	Baix	Tanca
Nord	68'30	68'25	68'30	68'30
Orenses	17'65			17'65

PARIS TANCA

Cèdula sobre Londres, 64'94.
Idem Bélgica, 92'10.
Idem Espanya, 22'20.
Idem Holanda, 579.
Idem Itàlia, 58'20.
Idem Nova York, 146'65.
Idem Portugal, inc.
Idem Suècia, 216'75.
Idem Suissa, 268'75.
Idem Argentina, inc.
Idem Brasil, inc.
Idem Grècia, inc.
Idem Noruega, 202'75.
Idem Romania, 293 50.
Idem Berlín, 6'35
Idem Viena, 0'02
Idem Praga, 64'35.

DESPRES TANCA

Libres, 64'90 dem.
Pessetes, 22'50 dem.
Lires, 25'35 dem.
Dòlars, 14'30 dem.
Francs suïssos, 264'75 dem.
Marcs, 5'24 dem.
Corones, 3'6150 dem.

BANC DE CATALUNYA

BARCELONA

CENTRAL: Rambla dels Estudis, 4

SUCURSALS: Número 1, Creu Coberta. Número 2, Sant Antoni, 246. Número 3, Sabateria, 114.

VALORS - CUPONS

GIRS - CANVI - BANCA

Apartat de Correus, 651

Direcció Telegràfica

CATALONIABANK

LONDRES — TANCA

Cèdules argentines, 40 5/8.
Exterior, 76.
França, 642'75.
Nova York, 444'43.
Espanya, 29'22.
Suissa, 24'61.
Holanda, 113'82.
Itàlia, 115'81.
Suècia, 16'65.
Portugal, 318.
Argentina, 44'12.
Montevideu, 42'00.
Xile, 32'60.
Berlín, 100'50.
Copenhaguen, 22'45.
Yokohama, 21'93.
Belgica, 69'83.
Noruega, 24'75.

Mercat de Llotja

FARINES

		Ptes.
Gran força		78
Menges "		70
Blanca extra		66
Corrent	62	1 63
Superfina superior	61	1 62
" corrent	59	1 60

Vagons arribats: Nord, 13.
" " Alacant, 3.

CEREALS

	Comptat	Terme
Blat de moro (Plata vell),		28'50
" " " nou 29		29'50

Total de compres 62,270

	Ptes.
Civada Extremadura,	34
" roja	33
Ordi	35'50
Faves Prat	67
" València	47
Pavons Marrocs	43
" Jerez fins	49
Vecos de Sevilla	56
" Vera	
Escaiola Sevilla	43
Mill Extranger	
" Comarca	
Herts	
Titus	

Tots aquests preus són per 100 quilos i per mercaderia sobre carro.

Garrofa negra	30
" Matalera	30
" Portugal	
" Roja	32
" Ibiza	20
" Mallorca	20

Impressió.—Havent posat molt una petita "interview" amb un important negociant en garrofes de València, que al matí expeditment ens prestat molt gosa de donar-nos una petita impressió de tal comerç el negoci de garrofes en aquella plaça.

La collita enguany ha estat menys que mitjana, mes la cosse es bona. Resultades venuda les garrofes de 8 a 9 rals la roba valenciana, o sigui de 12 quilos 750 grams.

Venent com venen la garrofa a aquest preu no compensen l'ulga que ha experimentat aquest fruit a la plaça de Barcelona. Ja sé que en part es degut a importants compres de comerciants forts d'aquesta plaça que a la vegada fan pujar els preus, el qual, baix el meu saber entendre, creu que no ni hauria d'haver necessitat de cap menu havent-hi suficient fruit per el consum nacional.

Com que veig el mercat de Barcelona animat no em cap ni el més petit dubte de que, si no pugem gaire més, quan menys tinc la convicció de que els negociants d'aquí tindran empenyo en aguantar els preus.

DESPULLES

	Ptas.
Farines número 4	44
Segones	22
Terceres	17'50
Quartas	16'25

Preus per sacs de 60 quilos.

	Rals
Menut,	16
Segonet	15 1/2
Segó	14

Vagons arribats: Nord, 13 de blat
" " Alacant, 30 "

MONGETES

Amonquilina,	67
Coció pata,	
Prat noves,	69
Mallorca,	72
Plata València,	

ARROS

Bomba Floret,	114
" núm. 12,	105
" " 10.	103
Bonllosch O.	48
Selecte,	54
Matisat,	44

CIGRONS

Saüc núm. 21,	170
Jerez " 1,	136
" " 2,	119
" " 3,	110
Pelats,	69

Vagons arribats: Nord, 6 d'ordi.
" " Alacant, 1 de civada 5 1 de faves.

SOLER I TORRA GERMANS

Banquers

BITLLETS

Francesos, 47'75 per 100.
Anglesos, 29'03 pesseles.
Italians, 25 per 100.
Belgues, 41'10 per 100.
Suissos, 119 per 100.
Portuguesos, 0'30 pesseles.
Alemanys, 0'20 per 100.
Austríacs, 0'02 per 100.
Holandesos, 2'25 pesseles.
Suècia, 1'63 pesseles.
Noruega, 1'05 pesseles.
Dinamarca, 1'25 pesseles.
Romania, 4 per 100.
Estats Units, 6'20 pesseles.
Canadá, 6 pesseles.
Argentins, 2'75 pesseles.
Uruguais, 1'50 pesseles.
Xilens, 0'70 pesseles.
Brasilers, 0'60 pesseles.
Bolivians, 0'35 pesseles.
Peruans, 20 pesseles.
Paraguais, 0'14 pesseles.
Japonesos, 2'50 pesseles.
Argelins, 43'75 per 100.
Egipte, 20 pesseles.
Filipines, 2'75 pesseles.

OR

Amics, 125'50 per 100.
Duros, 121'50 per 100.
1 i 2 duros, 122'50 per 100.
1 duro, 124'50 per 100.
Isabel, 120 per 100.
Francs, 125 per 100.
Libres, 35'40 pesseles.
Dòlars, 6'17 96em.
Cuba, 6'45 pesseles.
Mexicà nou, 137 per 100.
Venezuela, 120 per 100.
Marcs, 150 per 100.

Sobre divises

Marcs i Corones

Hem de fixar-nos en la forma que es troben els Marcs i les Corones. El poseidor d'aquelxes divises, ja siguin en xecs, ja en bitlets, se les guarda, puix no valen res com vulgarment es pot dia, esperant que algun dia li puguin valer alguna cosa; essent així que és un cas perdut; i per tant, una quimera dels poseidors, que van deixant-hi les pessetes que voluntariament hi van invertir.

Aquelx cas de bancarrota, si be és nou a Europa, no ho és al Centre i Sud-Amèrica, encara que en diferent forma i manera, i sense portar el desgavell que l'última brega ha portat en el món financier.

Hem de fer notar que, en bona part d'aquelles Repúbliques del Centre i Sud-Amèrica, en l'espai d'uns 70 anys hi ha hagut dos Bancs d'emissió, fallint el primer, quedant fora de circulació i sense cap valor (nul) el bitllet, i per tant arruinades les persones que en tenien. Aquest és el cas actual d'Europa pel que pertany a l'Austria i a Alemanya.

No els queden altres sortides als paisos que tenen la seva divisa quebrada, degut al gran augment de circulació fiduciària, i com és natural, per causa de que els Bancs d'emissió respectius no tenen la suficient garantia o (encaix) metall comptant i sonant (or, plata, níquel o coure) per aquestes emissions ja esmentades; ja sigui valent-se de medis propis, que és igual que dir que les entitats bancàries austríaques en ço que pertany a la corona i a la banca alemanya i per a lo que el mare es referix s'unexin i facin un nou Banc d'emissió aportant part o tot l'encaix (moneda) que puguin tenir en les seves caves i baix la quantitat d'aquelxa aportació i formar un nou Banc d'emissió.

En el cas de que els sindicats banquers austríacs o alemanys no compleixin amb la suficient garantia per a formar els dos Bancs nous d'emissió, els paisos que tenen la seva divisa en increment i que vàrem pendre part en el conflicte europeu, com són Anglaterra i Nord-Amèrica, es veuran precisats, i a no tardar molt de temps, a entrar en el conveni financier de que estem parlant per a salvar llurs finances.

Sense anar més lluny només hem de fixar-nos qué, si bé no s'ha donat un apoi directe a Rússia per a lo que a finances es refereix, extra-oficialment, hem vist com Nord-Amèrica i Anglaterra han enviat grans vaixells carregats, als ports russos, per a socórrer aquell país. I sinó se els ha prestat els recursos financiers que demanawen els Soviets, és degut a la diferència de forma i criteri respecte a la part política i diplomàtica que sostè el sovietisme. D'altra forma ja li haurien sigut concedits els esmentats recursos financiers, i com és natural, amb les degudes garanties que Rússia les té naturals i sobrades.

Si l'Anglaterra i Nord-Amèrica no tenen, en cas d'ésser necessari recursos suficients per a arreglar la situació financiera d'Austria i Alemanya, veurem que dintre d'aquells paisos estevindrà una gran crisi econòmica i comercial amb tot i ésser les primeres nacions amb diners, i per tant poguer donar primes d'exportació als seus industrials i comerciants exportadors. No hi ha dubte, que degut a les resistències financieres, podran lluitar amb certs paisos que llurs divises i monedes no estiguin tan malejades com les dels paisos que vàren entrar en lliçó, per exemple, França Itàlia i Bèlgica.

No creiem que passi molt de temps sense veure que els Governs respectius d'Alemanya i Austria, amortitzin la divisa antiga per emissions de bitllets nous i de valor real a un percentatge ruinós pels actuals poseidors.

L'altre recurs que es podria posar en pràctica, seria el preconitzat pel Nord-Amèrica, que és el desarmament. Es veu que els pobles no són prou civilitzats per a seguir aquest bon consell, puix les economies anyals que reportaria a tots els paisos, no hi ha dubte, que passant una desena d'anys es trobarien que, si bé la malàltia financiera no estaria curada del tot, fora molt millorada.

Noves religioses

Avui: Sant Vicens i Santes Sabina, Cristeta i Eroteida, màrtirs.

Quarantia hores: Avui, a Tesorera parroquial de Sant Miquel del Port. Hores d'exposició: de les vuit del matí a les sis de la tarda.

La missa d'avui: Del dia, color morat.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona de Montserrat, a Sant Just.

Vetlles en sufragi de les Animes del Purgatori: Avui, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia) Torn del Viaduets.

— A la secretaria de Cambra s'han rebut per al foment de vocacions eclesiàstiques: 100 pessetes de la parròquia de Sant Andreu de Palomar, 12'50 de la Bonanova, 1'75 del Pi.

SOLER i TORRA G.MANS

BANQUERS

RAMBLA DELS ESTUDIS, 13, i BONSUCCESS, 1

VALORS - CUPONS - GIRS - CANVIS

Negociem tots els cupons venciment

: : : primer de novembre vinent : : :

PALACE CINE

divendres, dia 27, solemnitat cinematogràfica

D. JUAN TENORIO

de l'immortal Zorrilla

LA PREMSA ESTRANGERA

LA IMPONENT MANIFESTACIO FEIXISTA DE NAPOLS

Tota la vida política italiana gira al voltant del feixisme. La manifestació que acaba de tenir lloc a Nàpols, desenrotllada ordenadament, ha tingut tota la grandiositat que n'esperaven els entusiastes d'aquesta formidable organització. Segons la "Tribuna", de Roma, el discurs del creador i organitzador del feixisme era especialment esperat per la seva importància en l'actual crisi política i parlamentària italiana. Sota aquest aspecte, però, no es pot pas dir que el discurs hagi aclarit la situació. Sólidament i netament construït, el discurs de Mussolini té notable importància en quant fixa alguns punts de la doctrina i de l'acció feixista. Així, per exemple, és més benèvol que en les anteriors declaracions per l'Estat liberal, del qual en reconeix els mèrits innegables, arribant a parlar no ja de substitució d'aquest Estat pel feixista, sinó d'una introducció del feixisme a l'Estat liberal. Mussolini s'ha referit no tan sols a la possibilitat, sinó també a l'oportunitat pel feixisme de col.laborar al Govern.

El "Giornale d'Italia" es complau sobretot en les declaracions de llealtisme fetes per Mussolini i retè que les afirmacions relatives a les aspiracions del feixisme, mentre defineix millor el contingut programàtic i els principis ideals del nou partit, no impedeixen una cooperació amb les altres forces que tendeixen a la restauració dels valors nacionals, a la reconstrucció de la Nació. Segons aquest diari conservador, no s'han de considerar com a definitives ni invencibles les dificultats que Mussolini ha indicat per una immediata participació al Govern.

Segons el "Corriere d'Italia", el discurs de Nàpols assenyala les noves directives del feixisme cap a una més pacífica concessió de la seva actuació a la vida italiana. Observa però, que l'honorable Mussolini no ha re-post a Giolitti, el qual admet el duel del partit feixista a ocupar el lloc que li correspon, seguint camins legals, i no ha demostrat sobretot com del dilema plantejat havent escollit el camí de la conquesta constitucional, hagi fet una demostració de força militar.

Pel "Corriere della Sera" el discurs pronunciat per Mussolini a Nàpols, és ric d'aquells elements que indueixen un auditori jovenívol i ple de fe en si mateix, però no és igualment ric d'aquells altres elements sobre els quals l'opinió pública se podria fer un judici de l'obra que el feixisme, sedevingut amo del Govern, desenvolularia en la dura realitat quotidiana, entre les dificultats d'una acció fructuosa i coherent a la vegada. En el fons Mussolini ha presentat com a únic programa de Govern el term prudent de posar la fiera de la Nació sobre tota altra cosa, tema tan metafísic massa gràcies. Cal veure que el discurs de Nàpols de més avall una senyal d'importància que de precisió. Hàbil és més gran que el feixisme i la seva sort és més alta que la d'una convicció personal.

Segons el "Mondo", una de les incógnites del discurs és la referent a la requesta feta perquè l'Estat abandoni la seva neutralitat. I pregunta: Vol significar-se amb això que l'Estat s'ha identificat en un partit contra els altres? Seria això, per ventura, la realització de l'Estat feixista, que Mussolini proclama com a substitut de l'Estat liberal? Es evident que aquesta concessió no podria ésser acceptada ni pels liberals ni pels democràtes, per als quals la funció de l'Estat és de protegir lealment els drets fonamentals de cada partit i de defensar-se amb fermesa contra totes les temptatives de subversió violenta.

Segons l'"Avanti", els feixistes amb les seves manifestacions obtindran alguna cartera més, però no veuran ni la marxa sobre Roma ni el cop d'Estat. El feixisme es legalitzarà ministerialitzant-se tot temptant d'estendre els seus tentàcules, sobretot davant les dificultats de trobar entre els camperaies del teatre polític italià altres figures capaces de contenir-lo.

* * *

Del discurs de Mussolini, és bell el paràgraf que traduim a continuació:

"Havem creat el nostre mite: el Mite de la Nació. El mite és una fe, és una passió; no és necessari que sigui una realitat. Es una realitat en quant és fe, esperança i coratge. Ara nostre mite és la Nació, el nostre mite és la grandesa de la Nació i a aquest mite, a aquesta grandesa que nosaltres volem traduir en realitat completa, nosaltres subordinem tota la resta. Per nosaltres, la Nació és sobretot, esperit, i no tan sols territori: Hi ha Estats immensos de territori, que no deixaran cap senyal a la Història humana, i no és tampoc el nombre, perquè hi ha hagut Estats gairebé microscópics a la història, que han deixat documents memorables i s'han immortalitzat en l'art i en la filosofia. La grandesa de la Nació és el complex de totes aquestes virtuts, de totes aquestes condicions. Una Nació és gran quan tradueix en la realitat la força del seu esperit. Roma és gran quan per les petites democràcies rurals encomana el ritme del seu esperit a tota Itàlia; després topa amb els guerrers de Cartago i ens trobem amb la primera guerra de la Història: una de les primeres; de mica en mica, porta després les àguiles pels extrems confins de la terra, peró essent sempre l'imperi romà una creació de l'esperit, perquè les armes les han dutes l'esperit dels legionaris romans."

Crònica Judiciària

AUDIENCIA PROVINCIAL

Furt

Magdalena Garcia Gómez, minyona de servei, aprofitant un moment en que únicament hi havia a la casa on s'estava un vell de 80 anys, sord i malalt, va donar entrada a un subjecte i entre els dos furtaren objectes i roba blanc, avaluorant-se lo furtat en 3.332 pessetes.

Realitzat el robatori desaparegueren ambdós, essent detinguda la Magdalena als dos dies de comès el furt, trobant-li alguna panyora avaluorada en 100 pessetes.

El fiscal li demana set anys, quatre mesos i un dia de pressó.

Assassinat frustrat

Ha comparegut al Tribunal del Jurat (Secció primera), el procesat Antoni Grau Fortuny, acusat d'haber intentat agredir al gerent del Hotel d'Espanya, don Rodolfo Ochoa, on hi prestava llurs serveis.

Les proves testifical i documental afavorinen al procesat, pronunciant a continuació el fiscal el seu informe sostinguent l'acusació.

Després de l'informe del lletrat defensor quedà suspès l'acte fins aquest matí a les deu.

Temptativa de robatori i tinença d'útils

Compareguè a la Secció tercera (Jurat) el procesat Sadurní Nicolau, el qual en companyia d'un altre subjecte intentà robar a un magatzem de fusta del carrer de Tamarit, havent-se'l detingut abans de cometre el fet.

DELS JUTJATS

Venda prohibida

Han quedat a disposició del jutjat de la Universitat, Enric Heutz Bruel i Agustí Vives, per haver-los-hi trobat cocaïna i morfina en quantitat considerable facilitades per un subjecte anomenat Francesc Pons.

Lladre i agressor

Ha ingressat a la pressó Lluís Alonso (a) "El Francès", detingut per lladre al carrer del Arc del Teatre. En detenir-lo s'escapà de la policia refugiant-se a una botiga del carrer del Cid, des d'on llançà diferents objectes als guàrdies qu'el perseguien.

Mercès als crets amb que l'aturdiren els guàrdies, pogué ésser detingut i conduit a la Delegació.

ASSENYALAMENTS PER AVUI

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala primera.—Jutjat de Valls. Menor quantia: J. Castany contra E. Rodés.

Sala segona. — Jutjat de Reus. Desahuci: Llorenç Mariner contra Miquel Roig.

Jutjat de la Barceloneta. Menor quantia: Josep Mórera contra Estanislau Sagarra.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció primera. — Segueix la vista per assassinat frustrat.

Secció segona. — Jutjat del O. Fart: Manuel Expósit. (Jurat).

Secció tercera. — Jutjat de la Llotja. Dos orals per estafa i falsetat.

Secció quarta. — Jutjat del Nord. Homicidi: Antoni Español i altres. (Jurat).

Universitat de Barcelona

El rector ha rebut, entre altres, la visita d'una comissió de mestres, interessant-se perquè es destini a Barcelona un camp apropiat per a la festa de l'Arbre Fruiter.

— Una R. O. concedeix l'excedència a En Josep Alcobé, mestre de Jenus; A. Fàbrega, que ho es de Llagostera, i N'Eulpar Gómez, mestressa de Ferreries (Balears).

— La Direcció general ha nomenat director provincial de l'Escola de Les Franqueses a En Joan Artal.

—Per R. O. es negaren a En Natali d'Antà els drets que allegava per a ésser reintegrat a la càtedra de Francès de l'Escola Normal de Tarragona.

— El rector ha rebut 100 pessetes, donatiu del Claustre de l'Escola de Nàutica, per a col.laborar a l'homenatge a Ramon i Cajal.

— Una comissió d'Olesa ha visitat al rector per a tractar afers d'ensenyament de la localitat.

INFORMACIO D'ESPORTS

AUTOMOBILISME

El Trofeu Armangué

(29 d'octubre)

A Tarragona regna extraordinària animació, precursora dels aconteixements que ha de celebrar-hi el Moto Club de Catalunya, el 29 i primer de novembre vinent (campionats de motos i sides).

Els entrenaments pel Trofeu Armangué es fan en circuit neutralitzat, dins del major ordre, lo que motiva que gran quantitat de públic envaeixi els voltants del circuit.

El conjunt d'instal.lacions toca a la seva fi i tot promet estar en situació immillorable el dia de la prova.

Les tribunes del Camp de Març són senzillament sumptuoses pel seu magnífic aspecte.

Pel que es refereix al circuit, els concursants que han efectuat llurs entrenaments es mostren força satisfets per haver comprovat l'excel.lent estat en que es troba, la qual cosa permetrà que pugui donar-se el màxim de rendiment durant la cursa.

El "Tambre", que conduirà a una immensa multitud, estarà atracat en el segon tinglado del moll d'Espanya; el vaixell eixirà puntualment a les quatre del matí, permetent-se al públic, per a major comodilat seva, embarcar des de les primeres hores de la vetlla del dia 28.

NATACIO

Les regates a vela

Entre les nombroses inscripcions rebudes dels balandristes pel Comité de Vela del Marítim, a fi de pendre part a les grans regates que organitza per als dies 12, 16 i 19 de novembre, figura la del conegut i entusiasta "iatchman" En Frederic Bruce, del Nàutic de València, que s'ha fet construir expressament un nou yacht de la sèrie Hispània "U", anomenat "Basiola III".

També s'ha inscrit En Faust Carbó, de Tarragona, que amb el seu yacht "Ruxim", de la sèrie "Z", es proposa conquerir un bon lloc en aquesta important prova de vela.

Notes diverses

La Secció P. d'Esports i Excursions del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria" convoca a tots els socis del mateix a la Junta general extraordinària, que tindrà lloc avui divendres, dia 27 del corrent, a les deu en punt del vespre, per a tractar de la següent ordre del dia: "Discussió i aprovació del Reglament d'Excursionisme i elecció del Comité respectiu.

Crònica Social

ELS RETIRS OBRERS

La Inspecció Regional del retir obrer obligatori, amb el fi d'indicar el procediment a tenir del qual, els assalariats inscrits en el mateix o els seus successors puguin exercitar els drets dimanants de l'esmentat règim obligatori, fa públiques les següents normes:

Primera. — Quan un assalariat inscrit en el retir compleixi l'edat de 65 anys, el patró en quina empresa treballi, podrà donar-lo de baixa en la primera relació mensual d'altes i baixes que presenti a la caixa col.laboradora (Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis o les seves Sucursals).

Al propi temps notificarà a aquesta: a) l'actual domicili de dit titular; b) la població a que va néixer; c) l'església parroquial a que fou batejat, al objecte de que puguin sollicitar-se d'ofici les oportunes certificacions.

La sollicitut dels drets del segur i indicació de les referides dades podr fer-la directament l'assalariat tan prompte compleixi l'edat de 65 anys, abonant-se al mateix en ambdós casos i a la forma que determinen els articles 40 al 42 del reglament general de 21 de gener de 1921, la pensió de vellesa o els fons que li corresponguin de la seva llibreta de capitalització.

Segona. — Quan un assalariat dels comprosos en el segon grup del segur, és a dir, dels que al començar el règim tenien més de 45 anys, morís abans de complir els 65, o abans d'haver-se agotat el seu fons de capitalització, si morís després d'aquesta edat, podran llurs hereus reclamar les quantitats que a aquell corresponguin, tan en virtut del règim de segur obligatori, com pel complementari d'aportacions voluntàries. A aquest fi el patró, al donar de baixa a l'esmentat assalariat difunt, o els seus hereus, comunicarà a la Caixa col.laboradora ultra les dades personals del titular les següents: a) feixa a que morí l'assalariat; b) lloc i domicili a que va ocorrer la defunció; c) localitat i domicili on va néixer, i parróquia on fou batejat, si ho fou amb anterioritat a l'any 1870; d) nom o noms dels hereus legals del finat i domicili dels mateixos. En el cas de tenir els interessats algun dels documents que donen fe dels anteriors extrems serà convenient la seva presentació.

Tercera. — Si el titular d'una llibreta de capitalització s'invalidès avants de complir l'edat de retir, podrà optar entre fer seu, naturalment, l'import de la seva llibreta o convertir-la en renta vitalícia immediata. Això sense perjudici dels drets que poguessin correspondre a l'assalariat inscrit en el retir obrer obligatori i que ademés hagués realitzat les seves voluntàries aportacions per a obtenir els beneficis de la pensió subsidiària d'invalidesa.

Per a l'efectivitat dels referits drets es indispensable l'afiliació dels assalariats en el règim del retir obrer, qual dret podran comprovar els interessats sollicitant dels patrons l'exhibició de les fulles d'afiliació en lloc visibles dels centres de treball; i en darrer cas per sollicitut escrita per l'assalariat dirigida a la Caixa col.laboradora mitjançant model que gratuitament es facilitarà.

* * *

Entre els diferents temes presentades per a la seva discussió en la segona Assemblea de la Federació de Dependents de Catalunya, que tindrà lloc els dies 28 i 29 del corrent hi figuren els següents:

"Necessitat de la creació d'un Comitè d'Acci Permanent, auxiliar del Comitè Executiu de la Federació.

Ponent: Vicens Vilarasau, del Centre Autonomista de Dependents del Comerñ i de la Indústria, Manresa.

"Condicions necessaries per a ésser reconegut dependent de Comerç i que precisen per a desempenyar el càrrec".

Ponent: El Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, de Reus.

"Envers i emancipació del dependent".

Ponet: Emigdi Fernàndez i Guillén, vocal de la Secció Permanent d'Organització i Treball del Centre Autonomista de Dependents del Comerñ i de la Indústria, de Barcelona.

"L'enrobustiment de les organitzacions locals de la dependència comercial de Catalunya.

Ponent: Ramon Ràfols i Camí, vocal de la Secció Permanent d'Organització i Treball del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, de Barcelona.

"Conveniència de desenrotllar una campanya patriòtica dins els Centres de Dependents.

Ponent: Alfred Gelabert i Punsoda, vicepresident del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, de Tarragona.

"El salari just". — Lluita pel reconeixement de les nostres necessitats.

Ponent: Pere Casablancas, del Sindicat de Dependents, de Sabadell.

"La cuestió de l'internat".

"Creació de Comissions Mixtes de Treball igual a la que funciona a Barcelona".

"Representació de les Associacions de Dependents a tots organismes oficials".

"Creació d'un Butlletí, portaveu de la Federació".

Ponent: Montepío Sociedad La Unión Ultramarina, de Barcelona.

* * *

Continua sense resoldre el conflicte que el personal tècnic directiu, inscrit a la Cambra de Directors, Majordoms i Contramestres, de l'art textil, sostè amb la casa Comella, Soler i Companyia, de la ciutat de Vic, co que posem en coneixement de tots els associats en particular i del públic en general.

Els fets de dilluns

L'ANARQUISTA AURELI CERDEÑO

Aureli Cerdeño Elcano era fill de Pamplona i tenia 42 anys, pintor d'ofici, i actualment s'ocupava de repartidor d'una botiga de queviures de la Granvia Layetana. Vivia al carrer de Serra Xic, número 3, primer, d'on sembla vanen fer-lo sortir uns individus que diguéren ésser policies, i que hi anaren a practicar un registre el dia que fou agredit.

DOCUMENTACIO SINDICALISTA

El jutjat ha donat compte la policia d'haver-se incautat, en un registre practicat a la imprenta "Minerviana", del carrer de Casanovas, de 1.181 carnets de la Confederació Nacional del Treball, gran nombre de carnets sense enquadernar, 129 plecs amb cinquanta segells de cotització cada un, un estat de comptes de l'esmentada Confederació, i altres impresos destinats als sindicats.

Han estat posats a disposició del jutjat del Sud, Antoni Monfort Garcia i Joan Martínez Expósito, detinguts per la policia, que els ocupà segells del Comité pro-presos, un llibre i proclames dirigides als "Treballadors del mar", en un bar del carrer de Salvà. Després de prestar declaració han estat posats en llibertat.

ASSEMBLEA DE PROCURADORS

A la Basílica de la Mercè

Ahir el matí el Col.legi de Procuradors de Barcelona celebrà a l'altar de Sant Iu de la Mercè una missa de "Requiem" per tots els procuradors morts des de l'assemblea passada ençà. La missa sigué ajudada per dos lletrats, vegent-se molt concorreguda. Després es cantà amb tota solemnitat una Salve.

Hi hagué un besamans a Nostra Dona de la Mercè, i el rector mostrà el tresor de la Verge, que admirà a tothom.

Tots els assembleistes signaren a l'àlbum de la Basílica.

L'àpat de clausura

A les dues de la tarda el Col.legi de Barcelona obsequià als forasters amb un àpat de clausura al restaurant del Tibidabo.

Hi assistiren tots els congressistes que han vingut d'Espanya i un bon nombre dels del Col.legi de la nostra ciutat, havent-hi més de trescents comensals. Ocupaven la presidència En Pere Vergés; don Julí Martínez Gimeno, president accidental de l'Audiència; el senyor Degollada, en representació de l'excel.lentíssim senyor batlle; el senyor Turon, degà del Col.legi de Madrid; Pérez Rojo, del de Sevilla; Cassades, ex-degà del de Barcelona; Tetuà, vis-degà del de València; Soto, president de la Comissió Executiva de l'anterior Assemblea i ex-degà del Col.legi de Madrid, i el senyor Enciso, degà del Col.legi de València.

L'àpat sigué esplèndidament servit i excel.lent, amenitzant-lo l'orquestra Planas.

A l'hora del brindis s'aixecà el degà del Col.legi de Procuradors de Barcelona, senyor Vergés, essent rebut amb aplaudiments. Diu que tota la Junta Executora de l'Assemblea pot estar orgullosa per l'èxit de les tasques que han portat a cap. Ofereix els aplaudiments que es puguin tributar al degà del Col.legi de Yecla, que sigué perseguit cercant alguns béns dels procuradors, i al senyor Joan Cadira; els assembleistes catalans en sentir l'última proposició feren mostres d'un general descontentament, cridant "No, no".

Un pic calmats, el senyor Vergés continuà. Desitja que tinguin efecte i esdevinguin lleis els acords d'aquesta assemblea; i diu que el seu desig més gran és que els forasters se n'entornin amb un bell record de Barcelona.

El degà de Yecla excusa la seva valor i creu que no és digne de que se li tributi cap aplaudiment. Remercia l'hospitalitat de Barcelona; parla de "los hermanos de las otras regiones españolas" i acaba amb un "Viva Cataluña".

El president accidental de l'Audiència és rebut amb grans aplaudiments i escoltat a peu dret. Es felicita de la germanor de tots els "espanyols", que s'han congregat a Barcelona abrandats per un mateix ideal. Lloa a Aragó, la seva terra; i desitja un bon retorns als forasters.

El procurador senyor Gorris, regidor de Puigcerdà, s'adhereix a l'Assemblea en nomb de l'Ajuntament de la seva vila.

Finalment s'aixeca a parlar el regionalista senyor Degollada. Parla pel batlle, diu que és igual que parlar per boca de tots els barcelonins. Usa la llengua espanyola "perquè tothom entengui les meves paraules". Potser haurem sentit a dir que Barcelona està ferida de mort, i això no és veritat; per això el Col.legi de Procuradors de Barcelona ha tingut el bon encert de portar-vos al Tibidabo, perquè veieu la nostra urbs plena d'esplendidesa i de vida i formosor extenent-se des del Mediterrani fins a aquesta muntanya. Fa vots perquè en la propera assemblea encara la puguin veure més gran.

Parla de les regions espanyoles i demana que donguin un crit de "Viscа Catalunya!" perquè tots hi entenguin alhora un "Viva España". Acaba desitjant que la nostra hospitalitat sigui el record més bo que s'enduguin els congressistes.

Tots els forasters, després, es passejaren pels jardins del Tibidabo, encisant-se del panorama que hom veu des de dalt. I retornaren a la ciutat fent uns falaguer comentaris de Barcelona.

NECROLOGICA

Ha mort a Figueres En Vicens Salleras Camps, acabalat comerciant, home activíssim, que amb la seva laboriositat i esperit modern s'havia conquerit un nom i havia creat una casa importantíssima.

Era un bon català i pel seu temperament afable i senzill s'havia conquerit molles simpaties.

Rebin la família del finat i especialment els nostres bons amics els seus fills Joan i Josep, aquest darrer ex-diputat de la Mancomunitat, la expressió sincera del nostre condol.

CARNET DE LES LLETRES

Amics de la poesia

Sembla que els "Amics de la Poesia" rependran aviat les sessions. Uns quants espèrits gentils i sociables arreplegaran al seu entorn, un nucli d'oients. Un nucli, no cal dir-ho, "nombrós i distingit". Aquest públic que acut a gustar la paraula del poeta, ha estat creat. Durant tot un any vàrem veure com els "Amics de la Poesia" organitzaven les més fines lectures d'autors d'aquí i de fora, i de tot temps. En altres indrets de Catalunya el cenacle de devots hi és així mateix. A Figueres, a Olot, a Sabadell, hi ha grups de gent que deixa una estona el tràfec de la petita ciutat per a aturar-se a escoltar versos.

Peró s'esdevé, al costat d'això, una cosa lamentable: els llibres no es venen. Un líric eminent que trobaria a tot arreu de la nostra terra amics de la poesia que s'inclinen davant els seus mots, no arriba a esgotar edicions de trescents exemplars.

De lectures se'n fan per tot; d'edicions, no gaires. Hi ha un públic per escoltar-vos. Hi és per llegir-vos?

No ens lamentem massa, peró. Potser aquesta curiositat, aquests motius anecdótics que mouen a tanta gent a escoltar els versos dels poetes, és el començament d'una curiositat més profunda. Potser la intensificació de les lectures prepara també la intensificació dels tiratges.

Senyalem el cas exemplar dels "Amics de la Poesia", de Barcelona, que amb el segon volum de les seves publicacions, a punt d'aparèixer, afirmen els seus propósits de fer alguna cosa més que unes hores de doll plaer dominical.

SHIP-BOY

—Cada dia, nous cartells de Jocs Florals. N'hi haurà, es veu, tot l'hivern. Bella pèrspectiva! Les consorxes estivals, i tantas anècdotes floralesques, allergades per l'exit. Per als poetes serà festa tot l'any.

—A Sabadell, a primers del mes entrant, apareixerà el primer número de "Paraules", full d'escriptors joves.

—L'Ateneu Barceloní prepara un homenatge a Mossen Costa i Llobera. Hom diu que, aprofitant l'estada del poeta Alcover a Barcelona, l'homenatge serà celebrat el dia 3 d'aquest mes. Hi prendran part, a més a més de l'autor dels "Poemes bíblics", als poetes de la Catalunya estricta.

El segon aplec comarcal d'Acció Catalana

ENTUSIASME

A mida que s'acosta la diada d'aquest gran aplec comarcal—diumenge que ve, 29—s'accentuen les seguretats de què constituirà una solemnitat memorable i de positiu profit per a la causa de Catalunya.

De tots els pobles veins arriben notícies a Balaguer, anunciant-hi una concorrència nombrosíssima. De Lleyda, de Borges Blanques, de Mollerusa, de Montgai, de Bellcaire, de Tàrrega, etcètera.

L'èxit que obtingué el primer Aplec, a Ripoll, i la ressonància que trobaren els discursos pronunciats al miting i a la plaça, es renovaran sense dubte a Balaguer. Es comprèn, doncs, que s'esperi la festa amb tant d'entusiasme.

LES ADHESIONS

Responent al convit de la "Joventut Nacionalista", de Balaguer, són en gran nombre les entitats catalanistes qpe han remès llur adhesió als actes de diumenge.

Per les dades que se'n tenen, seran encara molles més les que ho faran aquests darrers dies.

L'Ajuntament de la ciutat també s'hi ha adherit.

LA PLACA

Com ja hem anunciat, un dels actes de l'Aplec consistirà en la col.locació d'una làpida al Castell, en homenatge als herois de 1413.

La làpida és de marbre, de 45 per 68 centímetres, i porta la següent inscripció:

"Al darrer comte d'Urgell
qui a Balaguer defensà
la causa nacional de Catalunya".

En l'acte del descobriment s'hi pronunciaran discursos al.lusius, i, a la vetlla, s'hi farà una destilada corporativa amb atxes encesses, la qual manifestació, de segur resultarà fantàstica i imponent.

PROPAGANDA

Ultra les fulles convidant a l'Aplec, que abans d'ahir reprodufrem i que han estat profusament repartides, s'ha fet, també, una gran escampadissa de cartells a Balaguer i a tots els pobles de la comarca, anunciant els actes de diumenge.

Aquests cartells són de llarg format, a tres colors i encapçalats amb la bandera catalana. Produeixen un magnífic cop de vista.

Tot seguit per Catalunya

AGENCIA HAVAS
AGENCIA RADIO

TELEGRAMES

El proxim Orient

Un complot constantinista fracassa a Atenes

El Govern expulsa al príncep Andreu i demana a Italia l'expulsió de Constantí

Greus incidents a Tràcia Oriental

París, 26. — Comuniquen des d'Atenes al "Matin", haver-se descobert en aquella capital un complot contrarrevolucionari, en el qual estan compromesos l'ex rei Constantí, el príncep Andreu i el general Metaxas.

El príncep Andreu ha estat invitat per la policia a abandonar el territori grec immediatament; pel que es refereix al rei Constantí, el Govern ha acordat fer gestions a Roma per a obtenir del Govern italià l'ordre d'expulsió de Constantí del territori d'Itàlia.—Havas.

Atenes, 26.—Ha estat descobert un complot anti-revolucionari que tenia per objecte la restauració de Constantí.

El principal complicat en aquest assumpte és el príncep Andreu, el qual ha estat agafat a Courfou i serà portat a Atenes.

El Govern grec ha significat al Govern italià la conveniència d'indicar a Constantí que abandoni immediatament Itàlia.—Radio.

DETENCIO DEL PRINCEP ANDREU

Londres, 26.—Comuniquen d'Atenes que a conseqüència de les investigacions preliminars que s'estan practicant, el príncep Andreu ha estat detingut a Corfú, acusat de tenir responsabilitat en el desastre grec.—Havas.

GREUS INCIDENTS A LA TRACIA ORIENTAL :-: LES TROPES GREGUES ASSASSINEN HOMES I DONES TURCS

Londres, 26.—Comuniquen de Constantinoble, que han ocorregut greus incidens a la Tràcia Oriental a conseqüència de malifetes de les tropes gregues contra els turcs. Deu d'aquests han estat assassinats pels grecs prop de Lüleburgas.

També alguns individus que portaven uniformes grecs, mataren a cops de baioneta, onze dones.—Havas.

ELS PREPARATIUS DE LA CONFERENCIA DE LA PAU

París, 26. — Les cancelleries francesa, anglesa i italiana, prosseguiexen les negociacions sobre l'organització de la Conferència d'Orient.

La darrera proposició de lord Curzon tendeix a que siguin invitats els Estats Units, ja que es trobaven representats a la Conferència de Sant Remo, on s'ellaborà el Tractat de Sevres.

El senyor Poincaré donarà a conèixer al gabinet de Londres les reflexions que li suggereix aquesta proposició.

El conde Sforza comunicà ahir al president del Govern francès el punt de vista d'Italia, el qual no fa condició "sine qua non" el que s'escolleixi com a lloc de la Conferència una població italiana, però estima que fóra preferible gestionar la adhesió dels turcs per a que es [illegible] a Lausana, [illegible] potències.

En el cas d'una [illegible] dels turcs seria elegida probablement Florència.

Les negociacions semblen orientar-se cap a una resolució transaccional en això que es refereix a l'oposició italiana de permetre a Rússia que posi la seva firma al tractat.

Lord Curzon serà un dels representants de la Gran Bretanya a la Conferència i sembla probable que els delegats francesos siguin l'ambaixador Mr. Barrere i el ministre de Justícia Mr. Colrat.—Havas.

ROMANIA I LA PAU D'ORIENT

Londres, 26.—Segons el diaris de Bucarest, Romania té la intenció de demanar a la Conferència de la Pau l'establiment d'una estreta faixa neutral entre Bulgària i Turquia.—Havas.

UNA PROTESTA DELS ALTS COMISSARIS

Constantinoble, 26.—Els Alts Comissaris aliats han protestat davant del Govern d'Angora contra l'ordre donada per aquest als Bancs de no anticipar diners al Govern de Constantinoble, per considerar que aquesta mida tindria per resultat immediat el que els funcionaris públics es quedin sense cobrar els guts sous.—Havas.

AGITACIO AUTONOMISTA BULGARA

Salònica, 6. — Augmenta cada dia el moviment autonomista búlgar des de la revolta de Neuroscope, on les tropes búlgares atacaren als autonomistes i en la qual resultaren morts 30 soldats.—Radio.

París, 26. — Segons informes de caràcter oficial sobre l'organització de la Conferència de la pau amb Turquia, seran enviades instruccions als representants de les tres potències aliades a les capitals dels Estats interessats, tendents a remetre les invitacions.—Havas.

UNA RECEPCIO AL REI CONSTANTI
L'ENTUSIASME DELS MILANESOS

Milà, 26.—L'ex-Rei Constantí ha arribat ahir de Sarmato en companyia de la princesa Ostheim i del general Papulas. S'hostatja al Grand Hotel de Milà.

Durant un passeig fou reconegut per la multitud i obligat a regressar depressa a l'hotel protegit per detectius que pogueren evitar una manifestació. Constantí va haver detonar a Sarmato aprofitant la nit.—Radio.

EL VIATGE DE LA C. DE REPARACIONS A BERLIN

París, 26. — La duració de la permanència de la Comissió de Reparacions a Berlin serà de deu a quinze dias. Els delegats senyors Barthou Raggi, Bradbury i Delacroix, sortiràn com se sab de París diumenge a la nit, acompanyats pels delegats adjunts i alguns funcionaris, en total unes quinze persones.

Encara que el Comitè de garanties ha estat dues vegades a Berlín, es solsament la segona vegada que es trasllada allí la Comissió entera de Reparacions.—Radio.

LA CONFERENCIA INTERNACIONAL DEL TREBALL

Ginebra, 26. — Durant la darrera sessió celebrada per la Conferència internacional del Treball, el delegat gubernatiu francès declarà que no s'havia d'atemptar a les condicions industrials del treball i a la pau social.

El delegat de la República de Cuba, dirigint-se als obrers els recomanà moderació.

El delegat alemany lamentà les pesades càrregues que suporta el seu país i la penúria de carbó que sufreix.

El delegat d'Itàlia, contestant a una allusió, declarà que el Govern jamai feu causa comú amb el feixisme.

El president del grup obrer belga dirigeix violentes acusacions contra els Governs i els patrons.—Havas.

LA QUESTIO DE VILNA

Ginebra, 26.—El cònsol general d'Espanya a Ginebra, senyor Saura, ha arribat després d'haver desempenyat la missió que li fou encomanada pel Consell de la Societat de Nacions a la zona neutral que existeix entre Polònia i Lituània a la regió de Vilna.

Es tractava d'estudiar sobre el terreny el tractat actual de la línia provisional de demarcació que substituirà la zona neutre actual.

El senyor Saura ha visitat aquella zona neutral i ha estat rebut repetides vegades per les autoritats governamentals, tant de Grodno com de Varsòvia.

En l'actualitat prepara un informe relatiu al resultat de la missió que se li ha encomanat, informe que probablement serà presentat a la primera reunió del Consell de la Societat de Nacions.—Havas.

HOMENAMENT

París, 26. — Els diaris afirmen que el conservador del Palau de Versalles, M. Andre Perate, ha estat nomenat director de l'Escola Francesa de [illegible] a Roma. — Havas.

EL FINAL D'UNA VAGA

Essen, 26.—Ha acabat la vaga que sostenien els obrers de les fàbriques d'aquesta població.—Havas.

LES TARIFES DE TRANSPORT A ALEMANYA

Berlin, 26.—A conseqüència de la nova depreciació del marc, les tarifes en vigor per al transport de mercaderies augmentaran en un cinquanta per cent des del dia primer de novembre vinent.—Havas.

RUSSIA

Els russos han entrat a Vladivostok evacuada pels japonesos

Tokio, 26.—El darrer exèrcit japonès de Sibèria ha evacuat Vladivostok, remetent armes i municions a les tropes roges.—Havas.

LA CREU ROJA FRANCESA PORTA SOCORS A RUSSIA

París, 26. — El vapor "Deputé Josselin Derohan" ha surtit del port de Dunkerque cap a Odessa, portant 24.254 bultos, amb efectes que envia la Creu Roja francesa a Rússia, en concepte de socors.—Havas.

HA ESTAT CONCLOS UN ACORD ITALO-RUS

Roma, 26. — S'ha arribat a un acord entre els representants del Govern rus i els del Govern italià. Aquest acord, signat aquests dies a Moscou, dona a Itàlia la concessió per a l'explotació d'una vasta regió de la Rússia meridional. Es tracta d'un terreny d'unes 100.000 hectàries del Kuban, del Càucas i del Dniéper. Aquesta concessió serà feta per 25 anys i serà fàcilment renovable al seu termini.—Radio.

LENIN VOL RETIRAR-SE

Londres, 26.—S'assegura amb marcada insistència que Lenin ha decidit retirar-se dels afers públics per a descansar en el camp.—Havas.

PEL FOMENT DE LES RELACIONS FRANCO-HONGARESES

Budapest, 26.—La Societat Hongaresa d'Afers Estrangers ha decidit per unanimitat procedir a la creació d'una Societat franco-hongaresa per a fomentar la cordialitat de relacions económiques i financieres entre Hongria i Frana, així com per a estrenyer més els llaços polítics i intelectuals entre ambdues nacions. — Havas.

ELS LEGITIMISTES I HONGARESOS I EL TESTAMENT DEL REI CARLES

Budapest, 26.—Els legitimistes hongaresos han declarat que el testament de l'ex-Rei Carles és apócrif.

A l'efecte citen una carta, pel mitjà de la qual el Sobirà reconeixia que la pragmàtica sanció ha experimentat, i anunciava a més a més que mai empleiaria per a fer valdre els seus drets ni les forces militars ni el diner d'Hongria.—Havas.

ORDRE DE PRESO CONTRA BELA-KUN

Berna, 26.—Bela-Kun, ex-president de la República hongaresa dels Soviets es troba actualment a Suissa amb un passaport falsa a nom d'Albert Adler.

Tots els llocs de policia de Suissa han rebut l'ordre de procedir a la seva detenció i entregar-lo al Jutjat federal.—Radio.

UN TRACTAT POLONES-IUGOESLAU

Varsòvia, 26.—S'ha signat entre Polònia i Iugo-eslàvia un tractat fessat en la clausula de nació más favorescuda.—Radio.

EL XA A LAUSANA

Lausana, 26.—Ha arribat a aquesta ciutat el Xa de Pérsia, el qual s'hostatja a un Hotel.—Havas.

CRISI PARCIAL DANESA

Copenhague, 26.—El Rei ha acceptat la dimissió del senyor Scavenius, ministre d'Afers Estrangers.—Havas.

ALEMANYA VOL REDUIR LES REMESES DE CARBO

Berlin, 26. — El conseller Wirth ha conferenciat extensament amb els principals industrials sobre la demanda de carbó formulada per l'Entente, demanda que els diaris declaren inacceptable, quan menys immediatament.

El Govern intenta demanar a la Comissió de Reparacions una reducció considerable de les remeses de carbó.—Havas.

ELS JUEUS DE FEZ SE'N VAN A PALESTINA

Rabat, 26.—En el que va d'octubre han abandonat Fez per a instal.lar-se a Palestina unes 50 famílies jueves. Aquest èxode continua a raó de dos o tres famílies per dia, que es trasllada en ferro-carril a Tunic, on embarquen. Es calcula que dintre d'un any Fez haurà perdut la meitat dels seus habitants.—Radio.

ITALIA

L'ultimàtum feixista provoca la dimissió del Govern Facta

Roma, 26.—El Congrés feixista ha discutit aquest matí en el seu ordre del dia la Ponència presentada pel senyor Bianchi, exposant els resultats obtinguts per a l'acció del feixisme.

A la reunió que celebrà a la tarda, el Congrés s'ocupà de la penetració feixista a la Itàlia meridional.

El senyor Mussolini ha sortit de Nàpols, marxant cap a Roma. —Havas.

Roma, 26.—El Congrés feixista de Nàpols ha estat clausurat súbitament a causa de què Mussolini ha cridat a Roma amb urgència als principals caps del feixisme.—Ràdio.

LA CRISI

Roma, 26.—El senyor Facta ha presentat la dimissió del gabinet com a conseqüencia de la recepció de l'ultimàtum formulat pels feixistes.—Havas.

Roma, 26.—El consell de ministres s'ha reunit sobtadament aquesta nit, celebrant una reunió que ha durat fins després de les deu.

El senyor Facta ha acordat presentar la dimissió, però amb tot la decisió no es farà pública oficialmente fins demà al matí.—Havas.

Roma, 26.—El Govern ha dimitit aquesta nit a conseqüencia de les amenaçes formulades pels feixistes, puix aquests exigeixen a formar part del Govern.

Sembla que s'ha ordenat la mobilització general de tots els feixistes d'Itàlia.

Tot amb tot a la capital es guarda optimisme i es creu que es podrà constituir un Govern presidit pel senyor Orlando o pel senyor Giolitti.

El "Giornale d'Itàlia" aculleix el rumor segons el qual estan efectuant ja noves gestions per a la formació d'un ministeri precidit pel senyor Giolitti amb el concurs dels feixistes.

Per altra part, el secretari general del feixisme ha desmentit que es vagi a fer una mobilització ràpida de les tropes feixistes. —Havas.

COM ES PLANTEJA LA CRISI UN ACORD ENTRE GIOLITTI, ORLANDO I MUSSOLINI

Roma, 26.—De les darreres informacions acollides en els centres ben informats resulta que el senyor Facta convocà als seus col.legues de Govern per a celebrar una reunió a conseqüencia d'haver rebut un telegrama del senyor Orlando, en el qual aquest li participa que ell, el senyor Giolitti i els feixistes, havien arribat a un acord sobre la participació d'aquests en el Govern.

La crisi ministerial, pel mateix que s'ha plantejat precisament a conseqüència d'aquest acord previ entre els senyors Orlando i Giolitti i els feixistes, sembla que ha de resoldre's ràpidament.

En efecte: Es dóna com a molt probable la formació d'un Govern presidit pel senyor Giolitti, en el qual aquest senyor a més a més de la Presidència desempenyaria la cartera de l'Interior, ocupant la cartera d'Afers estrangers el senyor Orlando; i altres dues carteres, probablement les del Treball i Obres públiques, els feixistes.

Les carteres de Guerra i Marina serien desempenyades per persones tècniques.—Havas.

EL CAP DE GOVERN BAVAR PENSA DIMITIR

Munich, 26. — La Premsa diu que Lerchenfeld, president del Consell bàvar, pensa dimitir a causa dels continus atacs de què és objecte des de que envia les seves memòries al Govern de l'Imperi.

Sols continuaria ocupant el Poder en el cas d'obtenir un ampli vot de confiança del partit populista bàvar.—Havas.

L'ALMIRALL BEATTY VICTIMA D'UN ACCIDENT

Londres, 26.—L'almirall lord Beaty que comanava l'escuadra a la batalla de Jutlàndia, ha estat víctima d'un accident d'automòbil. El seu xófer, per a evitar a un ciclista que sortia d'un carreró es tirà sobre una valla. Lord Beatty sufrí ferta commoció.—Radio.

EL DESCOMPTE DEL BANC HONGARES

París, 26.—Comuniquen de Budapest que el Banc Nacional ha augmentat la tasa del descompte.

El tipus fixat és un dos per cent més alt que l'anterior.—Havas.

La política anglesa

Bonar Law pronuncia el seu discurs programa

Declara que es precís resoldre la qüestió de les reparacions a favor de França

El rei signa la dissolució del Parlament

Londres, 26.—El president del Consell, Bonar Law, ha pronunciat aquesta tarda el seu anunciat discurs a Glasgow en el hall de Sant Andreu davant d'un públic nombrosissim.

El senyor Bonar Law que ha arribat aquest mat a Glasgow fou rebut amb grans mostres d'entusiasme pels habitants de la ciutat.

Mr. Bonar Law començà dient: Que es congratulava del resultat de la reunió de Carltga, car en ella s'ha demostrat el desig d'unió del partit conservador, el qual ha de permanèixer intacte. Exposant el seu programa, manifestà que la política del Foreing Office havia d'ésser més eficaç i en quant a l'actuació a Orient havia de donar la impressió als turcs de que som imparcials. Féu un elogi de les intencions pacifistes de Poincaré, afegint que havia de resoldre's la qüestió de les reparacions a favor de França, car havien de tenir-se presents els enormes sacrificis realitzats per aquella nació durant la guerra.

Anglaterra i França han de permanèixer unides per a cooperar d'una manera eficaç a la pacificació i restabliment de la tranquilitat al món.

En qunant a la política interior és precís ratificar el Tractat amb Irlanda, establir un règim d'economies a l'administració i una constant i directe comunicació entre Anglaterra i els Dominions.—Radio.

Londres, 26.—En el palau de Sandringham ha firmat avui al matí el Rei el decret de disolució del Parlament britànic.—Havas.

UN RETRAS

Londres, 26—El nomenament dels llocs ministerials vaçants sembla que sufriran algun retràs.—Havas.

ELS GEORGISTES CONTRA MR. ASQUITH

Londres, 26.—El partit nacional liberal, que comprén els partidaris de Lloyd George, ha adoptat una resolució proposant que s'oposi un candidat nacional liberal a cada candidat liberal de Mr. Asquith.—Havas.

LLOYD GEORGE PARLA DE LES REPARACIONS

Londres, 26.—En una reunió de candidats nacionals, Lloyd George ha defensat la política del seu Govern dient entre altres coses que el seu punt de vista prop de les reparacions no s'ha modificat; no hi ha que intentar, afegeix, imposar a Alemanya pagaments superiors a la seva capacitat, però és preciís que pagui el que és capaç de pagar. Havem de prosseguir la política tradicional de la Gran Bretanya, donar proves de moderació en política estrangera i cooperar tot el possible amb nostres aliats, sense abandonar, amb tot la gran política seguida sempre per Anglaterra. "No havem de lligar-nos a la carrossa de cap altres pas". —Radio.

EL PROGRAMA DEL PARTIT OBRER

Londres, 26. — El manifest publicat pel partit obrer exposa el programa oficial d'aquest partit, preconitzant especialment la constitució d'un fons especial per a amortitzar els deutes de guerra i els mitjans d'aconseguir un impost per a les fortunes que excedeixin de 5.000 lliures amb el gir de redimir a la indústria i el comerç de la pesada càrrega dels Deutes nacionals.—Havas.

CARPENTIER SE'N VA A RUSSIA

París, 26.—Carpentier marxa avui cap a Rússia, figurant en el programa del seu viatge, Berlin, Moscou i Petrograd. Es d'u que el motiu d'aquest viatge és purament de turisme i de repós.—Radio.

L'ARRIBADA DE L'AVIADOR MANEYROL A PARIS

París, 26. — Amit arribà l'aviador francès Maneyrol, el qual acaba d'obtenir en el mitting de Hillford Hill (Anglaterra), el record del món del vol a vela. L'acompanyava l'aviador Peyret, inventor de l'aparell empleat per Maneyrol. A l'estació del Nord ambdós aviadors han estat saludats per un grup de pilots i amics i de periodistes esportius, els quals després d'aclamar a Maneyrol, l'han tret en triomf de l'estació.—Radio.

UN MANIFEST SOCIALISTA

París, 26.—El partit socialista "Secció francesa de la Internacional Obrera" ha dirigit un manifest als treballadors francesos posant de relleu els desordres ocorreguts en el Congrés comunista recentment assenyalat, desordres que tingueren per conseqüència la escisió i dislocació del partit.

En aquest manifest es diu a tots els treballadors que s'hagin separat o que es separin d'aquest partit, homes indiferents sense direcció política ni doctrina de cap mena.—Havas.

UNA EXHIBICIO DE SIKI

París, 26.—El diumenge al matí, el campió del món de boxa Battling Siki donarà a Beziers una exhibició amb llur entrenador.—Radio.

EL "ROLLAND MORILLOT", A BREST

Cherbourg, 26.—Dominada la via d'aigua, el submarí "Rolland Morillot" ha arribat a Cherbourg remolcat pel "Centaure".—Radio.

LES CINC ACADEMIES FRANCESES

París, 26.—Durant la sessió pública anyal de les cinc Acadèmies reunides, el President feu un elogi fúnebre de l'eminent pintor Pradilla.—Havas.

BOPPE CONDEMNAT

Nancy, 26. — L'Audiència del Mosela ha condemnat a cinc anys de cadena i deu d'exili, a Paul Boppe, el qual el 9 de juny de 1920 intentà matar a la seva muller dos vegades en una nit, amb el propósit de casar-se després amb la seva amant.—Havas.

UNA CACERA DIPLOMATICA

París, 26.—El president de la República, M. Millerand, ha donat una cacera a Rambouillet en honor del cos diplomàtic, figurant entre els assistents el senyor Quinyones.—Havas.

UNA MANIFESTACIO COMUNISTA ANARQUISTA PRO AMNISTIA

París, 26.—La Unió anarquista i la Unió de sindicats comunista han decidit d'efectuar el diumenge una manifestació a favor de l'amnistia i contra l'aprovació per la Cambra del projecte contra les especulacions ilícites.

La manifestació ha de desenrotllar-se des del carrer de Belleville, a la plaça de la Nació. En cas d'ésser prohibida, els manifestants es trasladarian als grans bulevars, a l'altura de la Porta de Saint Denis. La policia ha pres mesures per a mantenir l'ordre.—Radio.

M. HERRIOT VISITA A POINCARE

París, 26.—El president del Consell, senyor Poincaré, ha rebut la visita de M. Herriot, al qual li trasmetè el resultat de l'enquesta realitzada a Rússia amb les intencions de què estan animats alguns industrials francesos que desitgen de reprendre els negocis a Rússia.

La política del Govern francès continúa la mateixa, respecte d'aquest assumpte, concedint-se tota classe de facilitat als comerciants i industrials francesos que desitgen tractar amb Rússia, si bé atenint-se als interessats als risc i perills que puguin correr. —Havas.

EL GENERAL GOURAUD ES DIU QUE DIMITIRA, PERO NO ES CERT

París, 26. — En els círculs ben informats s'afirma que el general Gouraud ha enviat al Govern la seva dimissió d'Alt comissari a Siria.

S'atribueix aquesta decisió a les reduccions que la Comissió de Finances ha introduït en els crèdits que el general jutjava necessaris per a la bona administració i l'ocupació sòlida dels territors en que França exerceix el seu mandat a Llevant. — Radio.

París, 26. — En els círculs oficials desmentiexin categòricament la policia que ha circulat referent a la dimissió del general Gouraud, Alt comissari de França a Siria.

El rumor de la dimissió es atribuït al fet que el Parlament decidí de reduir els efectius de Siria, però hi ha que tenir en compte que, segons s'afegeix en els circlos oficials, el general Gouraud no s'oposa a aquesta reducció.

A més a més aquest general vindrà dintre de poc a França en us de llicència i no s'adoptarà cap decissió fins després de la seva arribada.—Havas.

CONFERENCIES

PREMSA ASSOCIADA : CORRESPONSALS

Del canvi de Governador

L'Ardanaz a Madrid :: Un desmentiment :: Propòsits i instruccions del nou governador Bon comiat :: Un tema per al Parlament :: La situació d'En Martínez Anido :: Judicis dels periòdics :: Els motius del rellevament han estat de consciencia

En el correu de Santander ha arribat aquest matí a Madrid el nou governador civil de Barcelona, general Ardanaz.

A les deu del matí el general Ardanaz s'ha traslladat al ministeri de la Guerra, conferenciant amb el president del Consell, no gaire més de mitja hora.

A dos quarts de dotze ha anat el general Ardanaz al ministeri de la Governació, i ha estat parlant amb el senyor Piniés fins prop de la una de la tarda.

En rebre els periodistes, el ministre de la Governació, ha confirmat la visita, dient que havien estat examinat dades sobre la situació de Barcelona, i l'actuació que han de seguir les autoritats.

Ha anunciat el senyor Piniés que el general Ardanaz surt aquesta tarda, en l'exprés de les 6'20, cap a Barcelona.

Els periodistes han intentat obtenir del general Ardanaz algunes manifestacions, però el nou governador de Barcelona s'ha excusat de fer-ho, dient que com a militar es limitava a complir les ordres que li donava el Govern.

NO HI HA DIFICULTATS

El general Ardanaz ha conferenciat aquest matí amb el president del Consell de ministres i amb el sots-secretari de la Guerra.

Pel general Barrera han estat desmentits de la manera més categórica, els rumors recollits per alguns diaris referents a suposades dificultats per a la presa de possessió del general Ardanaz del Govern civil de Barcelona.

MANDAT D'OBEDIENCIA

Aquesta tarda diversos periodistes han tractat d'aconseguir alguna declaració del nou governador de Barcelona.

El general Ardanaz s'ha limitat a manifestar el mateix que ha dit aquest matí: que com a militar està a les ordres del Govern.

Va a Barcelona en obediència d'un mandat i animat de la major bona voluntat.

LES INSTRUCCIONS DEL GOVERN

Les instruccions del senyor Sánchez Guerra al nou governador de Barcelona es resumeixen en aquestes paraules: compliment estricte i inflexible de la llei.

CAIXI DE BARCELONA

L'Exprés de Barcelona ha sortit cap a la ciutat comtal el nou governador civil, general Ardanaz.

Han acudit a l'estació a acomiadar-lo el president del Consell, el sots-secretari de Guerra, el general Barrera i el ministre de la Governació, senyor Piniés; el director de Seguretat, senyor Millán de Priego, i la família del general Ardanaz, que es troba a Madrid.

En Sánchez Guerra es despedí afectuosament del general Ardanaz, abans-d'-hi que el nou governador pujava al tren.

Al sortir el tren, el cap del Govern va dir als periodistes que es trobaven a l'estació:

—Ja s'aduran convencut vostès de que i a Barcelona el nou governador, encara que algú ho pensava en llibre.

UN PROPOSIT D'EN SANCHEZ GUERRA

Atribueix al senyor Sánchez Guerra el propòsit de donar llegir al Parlament de la conferència que aquest matí ha tingut amb el governador de Barcelona senyor Martínez Anido, fan avui com ho va fer ahir Maura.

NO S'HA DESIGNAT EL CARREC

Encara no hi ha res decidit sobre el càrrec que ha d'ocupar el general Martínez Anido.

COMENTARIS DE LA PREMSA

Contenen avui els periòdics de Madrid preferent atenció a la destitució dels senyors Martínez Anido i Arlegui i en els seus judicis s'aixequen els que ahir emetien, assolant els uns, la majoria, en llurs aplaudiments al Govern per la determinació adoptada i alguns altres en estimar almenys inoportuna la mesura.

"El Debate", que ahir s'abstingué d'emetre opinió, avui diu que la dictadura no pot imposar-se sinó és pel poder sapiem mateix que assumeixi la responsabilitat.

No sentim—diu—escrúpols constitucionalistes. Ara bé: que un governador d'una provincia espanyola, no diremi que s'erexeixi en dictador, però que inventi i practiqui procediments propis, extra-legals, per a resoldre un conflicte, és que d'ells hagi de ser responsable al Govern davant el país i el Parlament, se'ns fa inadmissible.

En aquest punt aplaudim al senyor Sánchez Guerra, per haver posat fi al cantó independent de Barcelona.

No sols el Govern actual, potser tots els que s'han succeït aquests últims anys, veien en el seu fur intern amb disgust els procediments que s'estaven emprant a la ciutat comtal. No els creien ni eficaços ni convenients per al bé públic. En realitat la política del governador destituït semblava com si tendís a consolidar un règim de represàlies contra les violències sindicalistes, quelcom similar al que és a Itàlia el feixisme, però amb aquesta diferència: que mentre la força s'empra a Itàlia entre classes socials organitzades, a Barcelona es veia clarament actuar a un dels bàndols a través de l'autoritat.

El dany que així s'inferia a la consciència moral de sectors immensos de la societat espanyola, no sols de les classes obreres, era enorme.

—Diu "La Voz":

"El senyor Cambó ha estat també requerit pels periodistes per a què exposés la seva opinió sobre la destitució dels generals Martínez Anido i Arlegui.

El cap regionalista es negà a parlar d'aquest assumpte per raons de delicadesa.

Va dir que l'ex-governador de Barcelona el visità moments després d'ésser destituït i li donà compte detallat de la forma en què el Govern havia determinat el seu rellevament. Li detallà minuciosament el diàleg sostingut en la conferència telegràfica i telefònica amb el president del Consell.

Davant insistències dels reporters torna a negar-se el cap regionalista, afegint que tal vegada d'ultre de poc fixi concretament la seva posició amb relació amb el fet que es tracta aquest dies.

Tal vegada aquesta opinió l'expressi en un article."

—"La Epoca" continua ocupant-se en el seu editorial d'aquesta nit de les destitucions citades i dels oposats comentaris que ha suscitat.

L'acte realitzat per En Sánchez Guerra—diu—ha estat aprovat sense reserves pels elements liberals en general, les extremes esquerres i el pacífic conservador. Això no han fet els elements de l'extrema dreta, que han cregut veure en l'acte del President un "brindis al sol del sol", com una negació dels principis d'ordre.

El Govern fer el responsable de la política de Barcelona i no creiem que aquests elements puguin sostenir doctrinalment que l'ordre sols pot ésser mantingut per determinats mitjans de violencia.

A ço pot pogué arribar-se en moments en què l'ordre es vegi tan pertorbat que arribin a aparèixer insuficients els resorts legals; però implantar aquest règim d'un modo permanent no pot defensar-lo ningú des d'un punt de vista doctrinal; ni pot ampatar-lo el partit conservador, i el cap del Govern, En Sánchez Guerra, fidel intèrpret del sentir del mateix i conscient dels seus deures de governant, responsable dels esdeveniments de Barcelona, no rels als ulls d'Espanya, sinó als ulls del món, on començavem a trobar ressó certes veus llençades des de la ciutat comtal, es creguè en el deure, al mateix temps que sol·licitava detalls del darrer fet, de dictar instruccions per al futur.

Aquestes instruccions de superior a inferior no podien ésser discutides: sols podien ésser acceptades íntegrament. Si el inferior gerúrgic mantenia un criteri oposat al del superior, no quedava altre solució que la sortida immediata del primer. I així s'ha fet.

L'ordre no ha de resentir-se per això en el mes mínim. Serà mantingut en tot el seu rigor, amb sols una variació de procediments. I això, que es tan clar, ha sofrit a algunes mains de tal manera, que han llençat una sèrie d'insidies i falsetats sobre els que no cap més explicació que l'exposada, i a ells no ha de contestar el Govern. Ho ha de Parlament contestarà completament el dia que se li exigeixi.

EN SANCHEZ GUERRA DISGUSTAT

El cap del Govern ha parlat amb algunes persones del seus intimes sobre les declaracions que avui posa la premsa en llabis del governador dimitent Martínez Anido.

No ha amagat En Sánchez Guerra el seu disgust per les paraules del Governador sortint, mes dolent-se'n i tenint a la seva mà medis de desvirtuarles, no vol recoilir-les, per a no entaular polèmiques i al seu degut temps ja les contestarà en el parlament si a aquest es porta l'assumpte. Per avui, el dir de les persones que ens donen aquestes referències es concreta i dir que ell ha actuat per imperatiu del seu deure i responent a estímuls de la seva consciència.

Els motius del rellevament, segons els citats amics (estan continguts en la conferència telegràfica que va celebrar amb En Martínez Anido abans de què posés el decret acceptant-li la dimissió a la firma del Rei. Un cap de Govern—ha dit el President—ha de respondre dels actes de les seves autoritats i dels actes propis, no ja sols davant del país, sinó també enfront de l'estranger, i respondre sobretot de la seva actuació davant de la seva consciència. I deures de consciència són els que tan sols l'han impulsat ha procedir com ha fet en aquesta ocasió.

COMENTARI GOVERNAMENTAL

El president del Consell es dolia davant alguns periodistes de les informacions poc ajustades a la veritat, que han trasmès alguns corresponsals des de Barcelona als diaris de Madrid sobre els termes en que tingué lloc la conferència telegràfica amb En Martínez Anido i que suscità la destitució.

En Sánchez Guerra està disposat a fer-la pública si és requerit al Parlament, però no seria estrany que es decidís, d'exigir-ho les circumstàncies, a anticipar-se als seus propòsits, facilitant el text a la Premsa.

S'equivoquen—digué després el cap del Govern — els que suposen que amb el nomenament del general Ardanaz va a desaparèixer el règim de rigor per als que delinqueixin.

Res d'això. El general Ardanaz porta instruccions concretes per a procedir amb tot rigor, però sempre dintre el més estricte compliment de les lleis en les alteracions d'ordre públic.

El Govern — afegí — té la responsabilitat de la governació del país, i tots els seus subordinats estan en el deure d'ajustar la seva actuació a lo que dicti el Govern, perquè el que no es pot tolerar és que les autoritats tractin de desmentir-se en canto independent.

No creia que el senyor Cambó fes contrari a la conducta observada pel Govern en la defensa dels interesos de Barcelona.

LA U. M. N. TAMBE OPINA

El diputat de la Unió Monàrquica, senyor Serrades, deia aquesta tarda, al Congrés, que si bé creia que el general Martínez Anido mai degué ésser nomenat governador de Barcelona, considerava inoportú el moment de la destitució.

UN GEST D'EN SANCHEZ GUERRA

Diu un periòdic de la nit que el president del Consell, fermament decidit a donar la sensació de què governa, es proposa fer patent molt avui que la Comissió informadora de l'Arma d'Infanteria no ha sortit ni sortirà de les atribucions que es fixaren en el Reial decret de la seva creació.

A aquest fi, el cap del Govern es proposa, com a ministre de la Guerra, despatxar les propostes de recompenses dels caps Terry Millan Astray i Franco ascendint-los respectivament a coronel i a tinent coronel.

Afegeix que ambdues disposicions sortiran en el Diari Oficial del Ministeri de la Guerra sense previ avís.

LA CONFERENCIA D'EN CAVALCANTI

Al Circol Militar de Sevilla ha donat la seva anunciada conferència el general Cavalcanti.

Després d'algunes al·lusions al passat i al virus que s'ha anat introduint en les institucions militars, com en totes, es refereix al tractat de París, i diu que des d'aleshores el nostre país es veu agitat per passions i dividit en grups i partits inspirats cadascun per un criteri distint.

Tractant de la qüestió militar, diu que sacubtablement hi ha malestar en l'exèrcit.

El comandament està obligat a reconquistar la confiança per a poder anar a la reconstrucció de l'exèrcit.

Aquest és una màquina complexa que no pot funcionar si no estan ben organitzats els elements que constitueixen el seu engranatge.

Són tan complexes les causes d'aquesta malestar i d'aquest disentiment, que es això van embalcallar-se les idees de descentralització. El poder central sols cupa dels assumptes que en el Parlament se susciten i deixa a altres l'estudi de qüestions tècniques que no poden variar amb la vida efímera dels ministres que formen el Gabinet d'un partit polític.

Afegeix que l'exèrcit està manat d'unitat quant als seus distints aspectes, tècnic i económic.

Després parla de l'esperit d'arma i de cos que ha pogut dividir a l'exèrcit.

Seria negar l'existent, volguer amagar que els últims successos d'Africa han creat al voltant del nostre exèrcit un ambient de pessimisme que tots els militars estan obligats a desvanèixer.

Creu que s'aproximen transtorns greus i que hem de preparar-nos per a quan arribin.

Els militars han de viure estretament enllaçats amb l'element civil, puix la missió d'aquells està próxima a arribar a l'apogeu.

Acaba amb un record a l'acció de Taxdir i un elogi a l'arma de cavalleria.

UNA DISPOSICIO D'HISENDA

La Gaceta publica una reial ordre del ministeri de Finances modificant el procediment de pagament de mercaderies "ad valorem" que en la part dispositiva diu així:

Article primer. — El paràgraf tercer de l'apartat 26 corresponent a la disposició quarta de l'aranzel provisional de 17 de maig de 1921, que és el que regula, en virtut de la reial ordre de 4 de febrer de 1922, el procediment de reducció de les monedes expressades en les factures que es presentin al despatx de mercaderies tarifades "ad valorem" en el vigent aranzel, s'entendrà modificat en el sentit que la dita reducció es faci al tipus de canvi del Butlletí de la Borsa de Madrid del dia que foren expedides les esmentades factures.

Segon.—Les factures que serveixen de base als despatxos "ad valorem" hauran d'expressar necessàriament el valor normal i corrent en el mercat de les mercaderies en el seu estat de producció.

Si per conveni particular s'hagués fet un preu especial a l'importador o per tractar-se de mercaderies usades s'haurà abonat per elles una quantitat inferior al seu valor corrent, l'interessat consignarà en la factura, sota declaració jurada, i independent del preu convencional que en ella figuri, el valor industrial de la mercaderia en les condicions que en aquesta disposició s'exigeixen.

Tercer.—Quan de les dades i antecedents que l'Administració posseeix es pugui adquirir, deduïm que les factures que es presentin al despatx o les declaracions dels interessats quan hi hagi lloc no expressin el valor real de les mercaderies en les condicions preceptuades en el paràgraf anterior, s'incoarà l'expedient en averiguació del dit valor real.

A respondre d'aquest expedient haurà de quedar una garantia equivalent al valor total en què l'Administració aprecii la mercaderia, o la mateixa si ho prefereix l'interessat, essent les penes que s'imposin, quan es comprovés l'ocultació, del 50 per cent del drets total a satisfer, si aquest no excedís del 20 per cent o de la quantitat íntegra a què ascendeix el veritable valor que havia de consignar-se, o l'abandonament de la mercaderia a favor de l'Administració quan la dita ocultació excedeixi del 20 per cent.

Quart.—Aquesta Direcció general de Duanes procedirà a redactar en el terminí més breu possible les taules de valors a què es refereix el reial decret de primer de febrer de 1922 a l'objecte de què entrant en tot el seu vigor els preceptes en ell continguts, siguin aquelles taules les que serveixin de base al despatxar "ad valorem" significant al propi temps, la conveniència de què les dites taules tinguin el major detall possible dintre dels mitjans de valoració amb què comptà aquest centre directiu.

Déu guardi a V. E. molts anys. Madrid, 12 d'octubre de 1922. —Bano."

AVIACIO CIVIL

S'anuncia consocotorio per a un curs de pilots civils d'aeroplans, amb sujecció a les instruccions que es publiquen, i una altra per a assistir al curs de pilots d'aeroplans entre els oficials que ho tinguin sol·licitat.

VERSIO QUE NO ES AUTENTICA?

En el ministeri d'Estat han pregat als periodistes que fessin constar que ni en l'esmentat departament ni a la Ambaixada anglesa han facilitat el text del convení comercial que en extracte publiquen alguns diaris.

Al ministre li sembla inoportuna la publicació d'aquestes dades, sabent quan el tractat no està encara concertat ni signat.

LA QUESTIO DEL MARROC

Sense notícies ∴ Han començat les operacions ∴ En Sánchez Guerra satisfet ∴ El cap de regulars de Ceuta ∴ En Berenguer i el Suprem de Guerra ∴ Una serie d'articles contestant a En Cambó

Al ministeri de la Guerra no s'havien rebut a les dues notícies de l'anunciada operació a la zona de Melilla, calculant-se que arriharan a mitja tarda.

EL COMUNICAT OFICIAL

A dos quarts de sis de la tarda han facilitat al ministeri de la Guerra la següent nota oficial:

"Comunico a V. E. les notícies que fins aquest moment rebo de l'operació que es realitza en territori de Melilla.

Aquesta comença aquesta matinada, d'acord amb les instruccions comunicades al comandant general, que V. E. coneix, maniobrant les nostres forces en extens front comprès entre Dar Quebdani i Azru, amb gran precisió, a la vegada que l'esquadra, composta pe lcuirassat "Alfonso XIII", la divisió naval aeronàutica, els canoners "Laya" i "Lauria", destroiers "Cadarso" i "Villamil" i guardacostes "Arcila" i "Tetuàn", i dividida en dos grups, actuava des d'ahir a la tarda sobre Sidi Dris i Afrau, produint-se gran alarma, demostrada per nombroses fogueres.

Després d'una intensa preparació d'artilleria i d'aviació, en tot el front, i en dispositius adequats, les nostres columnes assoliren llurs objectius, essent la primera que efectuà l'agrupació de brigades de la dreta, que ocupà Axdir-Assus, sense baixes, a les 7'45; a poc, la de l'ala esquerra, Bufaora, i a les 8'30, Tayudait, la del centre.

Després s'ocuparen Halaut i Nador de Beni-Ulixech.

Els canons enemics de Nador tiraren damunt les forces que ocuparen Axdir-Assus, essent apagats llurs focs per la nostra artilleria, i, al mateix temps, el canó de Tayaudait.

Les nostres baixes fins el moment que telegrafio, són molt escasses, puix es redueixen a tres harquenys de Beni-Tusin, tres del gum i dues de la harka de Dris Er Riffi, la de l'esquerra; en la del centre ferit lleu el tiren Francese Villalta Linares, del tabor d'Alhucemes, cos que per primera vegada ha entrat en foc; un sobocial i dos soldats moros, un sargent greu i dos soldats lleus, del regiment de Melilla, i un mort i quatre ferits de la harka amiga, i en la dreta, quatre de la harka amiga.

A l'enemic se li han apagat fins ara dos canons que tenia a Nador, amb bastantes municions, i és de suposar se li hagi agafat el de Tayudait, si bé encara no se n'ha rebut notícia.

Sense més novetat."

EN FUNCIONS DE MINISTRE DE LA GUERRA

A darrera hora de la tarda arribà En Sánchez Guerra al palau de Bomavista.

Desseguida despatxà amb el sot-secretari de la Guerra per a donar-li compte de les operacions realitzades al Marroc.

El president, que abans d'arribar al ministeri havia de tenir ja algunes noves, es mostrava ja molt satisfet.

NOMENAMENT

Dies passats anunciàrem que seria anomenat cap de regulars de Ceuta el tinent coronel Eliseu Alvarez Arenas i Romero. En efecte: El diari oficial del ministeri de la Guerra publica avui l'oportuna R. O.

També és destinat a regular de Larache el comandant Ignasi Carmona Fernández.

REUNIO DEL SUPREM DE GUERRA I MARINA

No es veritat que s'hagi rebut en el Senat el suplicatori per a processar al general Berenguer.

Demà, probablement, es reunirà el Consell Suprem de Guerra i Marina per a entendre en la tasca feta pel jutge militar que prengué les declaracions a En Berenguer.

Després del Consell Suprem passarà l'expedient al fiscal quant aquest el reforni al Consell, serà ocasió si procedeix d'elevar al Senat el suplicatori.

GOICOECHEA I CAMBO

L'ex-ministre maurí Antoni Goicoechea ha començat aquesta nit la publicació d'una sèrie d'articles en "Acción", encaminats a contestar a En Cambó, exposant una desi contrària a la seva sobre el problema del Marroc.

NOVES DE L'OPERACIO

MELILLA.—A les dues de la matinada sortiren les columnes designades per a pendre part en les operacions d'avui.

La del mig era comandada pel general Ruiz Trillo; la de la dreta per Sánchez Ortega, i la de l'esquerra, per Erhagüe. Sortiren respectivament de Dar Drius, Dar Quebdani i Cheis.

La primera columna, després de lleugera resistència, va ocupar Axdir Assus i després es dedicà a protegir l'avenç de les altres.

Les del mig i esquerre ocuparen les possicions previstes en els objectius, i els pocs enemics que es trobaren iniciaren ràpida dia de Bedot i dissolgué alguns morts i deixaren en poder de les tropes tres canons.

L'esquadra operà des de la badia de Bedot i disolgué alguns grups rebels.

Els hidroavions bombejaren els poblats en què s'operava.

L'aviació establí les seves basses a Batel i Dar Drius.

Demà tornarà a la plaça el general Losada i per la tarda anirà novament al lloc d'operacions.

Aquí ha produit alegria l'operació feta amb poques baixes.

— Al mig dia comencen a arribar noves donant compte d'haver començat les operacions.

Fins ara es coneixen pocs detalls, sabent-se sols que han operat les tres ans dites columnes, que portaven a l'avantguarda forces indígenes i del Terç.

Es creu que les que més durament han hagut que combatre són les d'En Ruiz Trillo, perquè el terreny era molt escabrós.

A la matinada sortiren les columnes, oposant l'enemic poca resistència.

Fins ara, les baixes de les tropes han estat d'indígenes i poques del Terç.

Al mig dia s'havien lograt els objectius de la primera jornada, posant-se les noves posicions en condicions de resistir tot atac.

L'operació s'ha desenrotllat tal com es preveia, fent-se un avenç de set quilómetres de fons per 10 d'extensió.

Buafora i Tuadal han estat ocupats per la columna del general Ruiz, Yebel-Halaud per la de Sánchez i Nador de Beniulicheze i Axdir-Assis per la d'Echàgue.

Abans va fer-se una demostració naval a la costa de Cidi-Dris i a Frau pels vaixells de l'esquadra de l'almirall Aznar, mentre els hidroavions bombardejaven els poblats enemics i els llocs on hi havia concentrats.

D'europeus no es coneix cap víctima baixa que les del primer tenent de regulars d'Alhucemes i un sargent, que foren ferits lleugerament.

En el planell d'Arkat fou on l'enemic oposà major resistència.

Les forces indígenes de l'avanguardia es batiren molt bé, calculant-se en 30 les baixes que ofegueren.

En molts punts on es posà resistència fou batut l'enemic fàcilment.

Els regulars d'Alhucemes i els Gumes, què es batien per primera vegada, ho han fet admirablement. A rera guàrdia dels dezionaris, regulars, harca amiga, Terç i Gum seguien les forces europees.

L'operació fou dirigida pel general Lossada des de Dar Drius, però a mig realitzar, va anar amb el seu Estat Majó a inspeccionar els terrenys que s'anaven quinquerint.

Les escuadrilles d'aviació, al mateix temps que bombejaven do naven indicacions a l'artillesia que prengué part molt activa en l'operació.

El bombardeig i el simulacre de's vaixells de l'esquadra van desconcertar l'enemic, que abandonà molts poblats, fugint al camp des de on eren perseguits pels avions.

AVIS SOBRE ASSEGURANCES

La Gaceta publica un avís de la Direcció de Comerç fixant el termini de dos mesos perquè puguin oposar-se a l'extinció total de la societat d'assegurances marítimes Esfera, de Barcelona.

EL MINISTRE D'HISENDA I LES UTILITATS

El ministre de Finances ha rebut aquesta tarda els periodistes, manifestant-los que havia llegit en algun diari una informació de la Cambra de Comerç de Madrid, en la qual es diu que seràn inclosos en la Llei d'Utilitats els comerciants i industrials recarregant-los en un cent per cent de la contribució industrial que avui paguen.

El ministre ha manifestat que la informació sé inexacta.

Si bé la llei autoritza al ministre per a fer-los tributar per utilitats o recarregar la contribució industrial, en un cent per cent, individualment, això no es farà, puix el recàrrec assenyalat és només d'un cinquanta per cent, i encara aquest no és definitiu, perquè si, dintre de l'exercissi es posen en condicions de contribuir per utilitats, se'ls tornarà l'excés que hagin pagat.

No hi ha, doncs, motiu d'alarma en aquest particular.

GASETA LOCAL

OBSERVATORI METEOROLOGIC DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Dia 26 d'octubre de 1922.

Hores d'observació: 7, 13, 18

Barómetre a 0° i al nivell de la mar, 759'0; 756'2; 756'2.

Termómetre sec, 16'3; 16'0; 14'2.

Termómetre humit, 7'7; 12'0; 10'1.

Humitat (centèsimes de saturació), 68; 50; 61.

Direcció del vent, N.; S.; calma.

Velocitat del vent en metres per segon, 5; 3; 0.

Estat del cel, clar; quasi clar; quasi clar.

Classe de núvols, Fr.-cúmulus; stratus.

Temperatures extremes a l'ombra

Màxima, 15'3.

Mínima, 9'2.

Oscil·lació termomètrica, 9'1. Temperatura mitja, 12'7.

Precipitació aquosa, des de les 7 hores del dia anterior a les 7 hores del dia de la data, 3'5 milímetres.

Recorregut del vent en igual temps, 55 quilómetres.

Observacions particulars, boira.

PREUS DE SUBSCRIPCIO

Barcelona: Dues pessetes al mes. Provincies, 7'50 pessetes tres mesos; 15 els sis idem; 30 un any.

Unió Postal: 25 pessetes tres mesos; 50 els sis; 90 un any.

A la darrera sessió de la Junta del Port, presidida accidentalment per don Francesc d'A. Bartrina, hom tractà, entre altres coses, de l'assignació feta pel ministre de Foment d'una subvenció anyal de 2,200,000 pessetes per atendre a la realització de les millores requerides per al desenrotllament del nostre port.

La Germandat l'Aliança de Cambrers celebrarà una reunió general extraordinària avui, a dos quarts de 4 de la tarda, al carrer de l'Hospital, 131, baixos.

PARAIGUES CARDUS
Portaferrisa, 10

El proper dilluns, dia 30 del corrent mes, tindrà lloc la inauguració d'un nou curs de taquigrafia catalana, a l'Acadèmia de Taquigrafia de Barcelona, de classe alterna.

Les persones que desitgin matricular-se al dit curs, podran efectuar-ho a la secretaria de la dita entitat (carrer Palau, 4, entresol), tots els dies feiners, de set a nou de la vetlla.

L'ADMIRABLE CRICHTON reprodueix a la pantalla el gest d'artistes sublims que donen vida a una de les obres més famoses i pertany al **PROGRAMA AJUDA ESPECIAL.**

A la barriada de Sans hi ha veritable entusiasme per a la festa d'afirmació pomellista que prepara el Pomell de Joventut "Renaixement" per al dia 5 del próxim novembre. A la festa religiosa del matí, que es celebrarà en el temple de la Divina Pastora, s'hi cantarà la missa de Ravanello, dient l'Ofici i fent la plàtica el Rndo. Ricard Aragó (Ivon l'Escop). Després serà solemnialment beneida la senyera del dit Pomell, apadrinant-la En Josep Maria Folch i Torres i la seva distingida muller Na Maria Camarasa.

5 Novembre

II Gran Premi Penya Rhin

Cursa internacional d'automóbils

Despatx de lloges, tribunes, tiquets de restaurant, tren de luxe, etc., a Penya Rhin, Corts Catalanes, 642, i a la taquilla del Teatre Novetats.

El passat dimarts varen visitar les obres del Temple Expiatori de la Sagrada Família dues seccions de párvuls del Col·legi Balmes, de les Escoles Pies. Passaren els petits bona part de la tarda veient el modelet i el seu simbolisme complert, l'execució dels elements als tallers d'escultors picapedrers i escultors modelistes, i després l'obra definitiva. Fou molt interessant la visita, explicant a l'abast dels nois el que veien un dels vocals de la Junta del Temple en construcció. També complimentà als visitants el capellà mossèn Parés.

L'ADMIRABLE CRICHTON, artística pel·lícula de bellíssims quadros, que a no tardar gaire serà estrenada al Saló Catalunya.

El Centre Excursionista Rodamon efectuarà el propvinent diumenge una excursió al Montserrat, sota l'itinerari que segueix: Martorell, Esparraguera, Collbató, Can Jorba, Pas del Príncep, La Roca Foradada, Sant Jeroni, Santa Cecília i Monistrol.

A l'Ajuntament s'ha rebut una instància de l'Associació de Carnissers, manifestant que per a normalitzar la venda de carns cal constituir la Comissió mixta que ha d'entendre en l'alteració dels preus i que es tingui en compte que la única entitat que per la seva antigüetat, nombre de socis i prestigi entre els carnicers de Barcelona, és la sol·licitant.

Splendid Bazar
MAGATZEMS DE CALÇAT
71, Salmerón, 71
Posem a coneixement de la nostra distingida clientela, que per motiu de dissolució de Societat i per a ordenar una liquidació de tots els calçats **AL PREU DE COST**, avui, divendres, romandran tancats aquests magatzems.

LA GARZA.—Exquisit café pur. Els colmados el venen.

L'Associació "Afició Artística" ens fa saber que des del dia 1 de novembre tindrà el seu estatge a la Ronda de Sant Pau, 77 y 79, Foment.

El Centre Excursionista Montseny, ha organitzat una excursió per al vinent diumenge a Gavà, Begues, Torrelletes, Torrelles, Església vella de Cervelló i Cervelló.

Sortida pel parador del Passeig de Gràcia, amb el tren de les 5'35 del matí.

JOIES VILANOVA UNIO, 6

El Grup Excursionista "Els Segadors", de l'Orfeó de Sans, el diumenge, dia 29, efectuarà una excursió al Montseny, baix el següent itinerari:

Arbúcies, Feixa, Llarga, Coll de Te, Pla de l'Espinal, Font del Briansó, Agudes, Turó de l'Home, Campins i Sant Celoni.

L'Institut de Sant Marc de Roma, agrait a la favorable acollida que li ha dispensat el públic de Barcelona, donarà avui, divendres, a les sis de la tarda, una projecció extraordinària de la "Roma dels Papes", a la Junta de Govern i asilats de la Casa de Caritat.

L'Editorial Poliglota, Petritxol, 8, té algunes invitacions a la disposició dels seus subscriptors.

Diumenge, dia 29, a dos quarts d'onze del matí, es celebrarà a Casa la Ciutat, en compliment dels estatuts, la junta general ordinària de senyors adjunts, per a l'aprovació de l'estat de comptes, elecció de mantenedors i suplents per l'any 1923 i renovació de dos consellers.

LA GARZA.—Café de alta qualitat

La Societat de Psiquiatria i Neurologia celebrarà sessió ordinària el dia 28 dels corrents a les set de la vetlla (Portaferrisa, 6, principal), en la que es tractarà dels següents assumptes: E. Mira, "La Conferència de Psico-tècnica de Milà". B. Rodríguez Arias, "Comentaris sobre casos clínics".

El que és i el que ha d'ésser. Ve't ací l'essència de **L'ADMIRABLE CRICHTON.**

Demà tindrà lloc al Quarter Central de bombers del Parc les proves oficials per a la recepció definitiva d'un auto-bomba "Delahaye" de primera sortida, adquirit fa poc per l'Ajuntament i les d'una moto-bomba de la mateixa marca, propietat dels senyors Riba i Garcia destinada a la defensa d'una de llurs fàbriques.

Ahir va celebrar-se la subasta per a la construcció de l'empedrat del carrer de Malats, entre el de Sant Andreu i la Plaça d'Orfila, adjudicant-se provisionalment al Foment d'Obres i Construccions, per la quantitat de 25.065'42 pessetes.

Fou presidida pel tinent d'alcalde senyor Tusell i autoritzada pel notari senyor Sànchez, assistint-hi en representació de l'Ajuntament el regidor senyor Iglesias.

El dia 2 de novembre començarà la Casa de Família de l'Institut de la Dona que Treballa el curs de francès, que es donarà els dimarts, dijous i dissabtes, de set a dos quarts de nou de la vetlla.

La matrícula a les oficines, Baix de Sant Pere, 1, 3 i 5.

Pel gener començaran els cursets de tall i confecció els dissabtes a la tarda i els de cuina i planxa els dimarts i dijous respectivament.

Al despatx de l'Alcaldia foren signades ahir les escriptures de venda de dues parcel·les del camí de la Mola als senyors Aguilera i Rusca, per la quantitat de pessetes 5.550'47; altra de contracta d'adjudicació de la construcció d'una cloaca entre els carrers d'Auzies March i Sicília a favor d'En Marian Pau per la quantitat de 117.190 pessetes i una altra de venda d'una parcel·la procedent del rec Comtal, a favor dels hereus de Palés i Arnó, per la quantitat de 9.672'32 pessetes. Foren respectivament autoritzades pels notaris senyors Grande, Rufasta i Batlle.

Estufes elèctriques MAJESTIC i F. A. R. E.
Des de 35 pessetes Consum reduit
METRON **Plaça de Catalunya, 17**

Busquets Passeig de Gracia, 36
Telefon núm. A. 5314
OBJECTES D'ART
Mobiliari **Decoració**
Catifes
Bronzes veritables
Bronzes d'imitació
Coixins - Pantalles
Làmpares - Cristalls
Porcellana - Vidres
Abans de posar a la venda les novetats de la temporada
DESCOMPTES POSITIUS-10 a 50 %
en totes les seccions
del dia 16 al 31 d'octubre

Secció Marítima

Vaixells entrats

Vapor espanyol "Rey Jaime I", de Palma, amb càrrega general i 123 passatgers. Amarrat moll de les Drassanes. Consignatari, Isleña Marítima.

Pailebot espanyol "María del Naufragio", de Castelló, amb garrofes.

Vapor espanyol "Bellver", de Palma, amb càrrega general. Amarrat moll de Ponent Sud. Consignatari, Isleña Marítima.

Llagut espanyol "Pepito", de Vinaroz, amb garrofes.

Pailebot espanyol "Ramón Freixas", de Ciutadella, amb bocois buits.

Pailebot espanyol "Alfredo Velazco", de Almeria, amb sal.

Vapor suec "Vicia", de Stokolmo, amb fusta. Amarrat moll del Morrot. Consignatari, H. Enberg.

Vapor espanyol "Tambre", de Las Palmas i escales, amb càrrega general i passatge. Amarrat al moll d'Espanya NE. Consignatari, Companyia Transmediterrània.

Vapor espanyol "Cullera", de València i escales, amb càrrega general i passatge. Amarrat moll d'Espanya NE. Consignatari, Companyia Transmediterrània.

Vapor espanyol "Vicente La Poda", de Melilla i escales, amb càrrega general i passatge. Amarrat moll d'Espanya NE. Consignatari, Companyia Transmediterrània.

Vapor espanyol "Navarra", de Almeria i escales, amb càrrega general i passatge. Amarrat moll d'Espanya NE. Consignatari, Companyia Transmediterrània.

Vaixells despatxats

Veler italià "Providencia di Dio", en llast, cap a Palamós.

Veler espanyol "Villa de Calella", amb càrrega general, cap a Cartagena.

Veler espanyol "Joven Sebastián", amb càrrega general, cap a Almeria i escales.

Vapor espanyol "Cabo Prior", amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.

Vaixells sortits

Vapor espanyol "Españoleto", amb càrrega general, cap a Pasajes i escales.

Vapor espanyol "Castí", amb càrrega general, cap a Melilla i escales.

Vapor italià "Ausaldo San Giorgio II", amb càrrega general i trànsit, cap a Marsella i Gènova.

Vapor anglès "Bankdale", amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.

Vapor norueg "Senator", de trànsit, cap a València.

MUSICA

Amics de la Música

Avui divendres, a tres quarts de deu en punt de la nit, tindrà lloc al Palau de la Música Catalana el concert inaugural del curs 1922-1923 d'aquesta Associació, el qual anirà a càrrec de la notable cantatriu senyora Plantada, que executarà el següent programa, del qual sobresurten per la seva valor artística tres formoses cançons de Moussorgsni, desconegudes del nostre públic:

I.—Selecció de cançons populars estrangeres.—Irlandesa: "La carrera rosa d'Estiu", L. Benda; Nord-americana (procedència anglesa): "L'enigma", Cecil J. Sharp; franceses: "Cançó de maig" i "Ja és morta", C. L.; alemanyes: "Gaudeamus" i "La pastora i el Cu-cut", L. Benda; txecoeslovaques: "Una rosa blanca", C. L.; "Si tu fossis meva", J. Kricka; hongareses: "Hei Huí! L'hongarès a la tardar", i "El mercat d'Enyed", Kun Laszlo; russes: "Complanta", Balakireff; "Xamosa noia", Dargomirgsky.

II.—Cançons originals d'autors russos. — "Primavera", Rimsky korsakoff; "La non-non de la Mort" i "Amb la mainadera", Moussorgsky (De cambres d'infants). "A cavall d'un bastó", Moussorgsky (De cambres d'infants); "Faune i Pastora", I. Strawinsky. a), La Pastora; b), El Faune; c), El Riu.

III.—Cançons diverses. — "El rei dels Verns" i "On vas?", Schubert; "El noguer" i "Nit de Primavera", Schumann; "L'amor de les roses", C. Frank; "El cigne", Grieg; "Cançó del Silfi", Wolf.

Acompanyarà a la cantatriu amb el piano, En Climent Lozano.

NOVES

Mort d'una nena atropellada del tramvia

El tramvia número 438 de la línia de Badalona va atropellar al carrer de Pere IV, a la nena Roseta Zambrana López, causant-li una ferida al cap, de la qual va morir als pocs moments d'entrar al dispensari del Teulat.

Accident del treball

Carregant un tronc de fusta es ferí el peu esquerre el treballador de la fleca del carrer de d'Atlàntida, número 39, Marian Nicolàs Tifuraquet, de 42 anys.

Palau de la Generalitat

Els Concursos de bestiar

Els Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat, en resposta a la nota oficiosa dels inspectors pecuaris, han de manifestar lo següent:

Primer. Que en els obstacles i en la suspensió de Concursos hi ha hagut solament fets. La passió, si per cas, haurà estat de part de l'agressor, mai de l'agredit. El conflicte ha estat originat, com és públic i notori, per l'inspector provincial de Tarragona, don Salvador Martí.

Segon. Els Concursos de Tortosa se celebraren perquè un Concurs no pot deixar de realitzar-se per advertències, siguin de qui siguin, sinó per ordres, les quals no foren rebudes per la Mancomunitat ni per cap dels seus organismes.

A Tortosa, a la vigilia de la celebració del Concurs cavalli, l'inspector provincial amenaçà al Jurat amb suspendre els Concursos. Un inspector provincial "no pot ni deu" suspendre un Concurs, facultat que l'article 110 del Reglament d'Epizooties reserva al ministre de Fomentl.

Tercer. El motiu de que no s'autoritzés el Concurs de Santa Coloma i menys el de la Seu d'Urgell, diuen els inspectors, fou l'existència de glossopeda amb caràcters greus.

La glossopeda no existia més que a Altarà, poble més avall de Tortosa, en una corralina de porcells. "Cinc dies després" del Concurs de Tortosa, surt al "Boletín Oficial" la declaració de glossopeda i el 25 d'agost aquest focus, únic existent, es dóna per extingit.

De manera que el dia 27 d'agost, data de la celebració del Concurs de Santa Coloma, no hi havia en tota la Provincia de Tarragona ni un sol cas de glossopeda com tampoc existia cap en tota la comarca d'Urgellet, el Concurs de la qual comarca fou, no obstant, dissolt per la guàrdia civil.

Quarta. Les manifestacions de patriotisme i d'interès per la Ramaderia que fan els inspectors estan en contradicció amb els seus actes.

El públic ramader i la gent interessada en la prosperitat de la riquesa nacional sabrà prou distingir entre la Mancomunitat organitzant els Concursos i els qui han fet tots els possibles per a que aquest poderós mitjà de fomento de la Ramaderia, que són els Concursos, a causa dels entrebancs que han posat per a llur celebració s'hagin hagut de suspendre.

Quinta. En fi, si la causa de la desautorització del Concurs de Santa Coloma de Queralt i el de la suspensió per la guàrdia civil del de Seu d'Urgell radicava en l'existència de la glossopeda, malaltia que, com hem dit, no existia;

Si els inspectors provincials declaren que tampoc pretenen intervenir en el pla de Concursos de la Mancomunitat, aleshores, quina ha estat la causa d'obstaculitzar els Concursos?

El que es de doldre en la nota oficiosa que amb aquesta es respon, que per un mal entés companyerisme, inspectors dignissims vulguin avalar la nefasta conducta de l'inspector de Tarragona, don Salvador Martí, que ha estat la causa de la suspensió dels Concursos.

Parla el president

Ahir a la tarda, en acabar el Consell el senyor Puig i Cadafalch, rebé als periodistes, donant-los compte d'alguns dels assumptes tractats.

El Consell va pendre nota de les adhesions rebudes i trameses pel Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria a la Mancomunitat, amb motiu del plebiscit obert per aquella entitat, acordant-se arxivar-les junt amb altres documents relacionats amb l'autonomia de Catalunya.

El Consell també va assabentar-se del contingut d'una carta del cardenal secretari d'Estat agraint en nom del Sant Pare la felicitació que li fou adreçada amb motiu d'ésser proclamat Sant Pare de l'Església.

Es prengué nota de l'autorització rebuda del bisbe de Vich, doctor Muñoz, per a erigir un monument a Jofre el Pilós a Ripoll.

El Consell va acordar enviar a la secció jurídica de la Mancomunitat la disposició del bisbe de Tortosa prohibint l'ús de la llengua catalana en els actes del capítol, a fi que assenyalin el recurs que procedeix, en Dret Canònic, per a interposar-lo contra aquella disposició.

S'ha rebut també una protesta dels Sindicats Agraris de Catalunya demanant es reprenguin els concursos ramaders.

Entre els altres assumptes que s'han acordat figura l'obertura d'un concurs de biblioteques escolars; una subhasta per a l'acabament de les escoles d'agricultura; creació d'una escola de bosc a la Casa de Beneficència de Tarragona i reforma de la Casa de Beneficència, de Girona.

Havent preguntat al president un periodista si en el Consell s'havia tractat de l'afer de la dimissió del governador, ha contestat que no se n'havia parlat, car el Consell s'ha dedicat a la tasca que li és pròpia.

En diferentes ocasions—digué—he reconegut la bona voluntat de l'ex-governador i els serveis que ha prestat a Barcelona amb perill de la seva vida. Però jo no he aprovat mai els procediments posats en pràctica. Els països civilitzats han de regir-se per lleis que són precisament les que ens distingeixen dels pobles que no ho són.

Jo no he volgut donar mai el meu assentiment a l'obra que es realitzava, ni en els moments més sentimentals. Damunt d'aquesta taula he tingut documents de simpatia i adhesió que algú em pregava que signés i mai he volgut fer-ho, puix jo crec que allò hauria estat contraure responsabilitats.

—En quant a les relacions tingudes amb el governador, va manifestar que quan fou amenaçada la seva distingida filla, ell es va oferir com a president de la Mancomunitat i com a particular.

Algun company li ha fet remarcar que s'havia dit que el nomenament del general Ardanaz per a governador havia estat recomanat pel senyor Cambó, a la qual cosa contestà el president que no ho creia, puix se li atribueixen a n'En Cambó moltes coses inexactes.

Visites

Visitaren ahir al senyor president: El director del Laboratori de Psicologia, Mr. Georges Dwelhauvers; don Gonçal de Reparaz; el director del Servei del Mapa Geogràfic, don Manuel Ferrer de Franganillo; el diputat de la Mancomunitat de Catalunya don Josep M. Marquès, el regidor don J. Martí Esteve, el director del Servei de Conservació i Catalogació de Monuments, don Jeroni Martorell; don Josep Marí, el director del Servei del Mapa Geològic, Rvd. Mn. Marian Faura.

Firma d'una escriptura

Autoritzada pel notari d'aquesta capital, don Isidor Lapuente, va firmar ahir el senyor president l'escriptura d'adjudicació a favor de don Esteve Cantenys, del proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm del camí de Boadella a la carretera de Madrid a França.

L'Escola del Treball

L'Escola del Treball adverteix als seus alumnes i ex-alumnes que el repartiment de premis i retorn de matrícula que ve fent-se des del dia 19 del mes actual, quedarà definitivament clos el vinent dissabte. Els que no hagin passat a recollir-los, hom entendrà que hi renuncien i per conseqüent perdran el dret que hi tinguessin.

El doctor Dulcet, oculista de regrés de París i Berlín, ha reprès les consultes, de 10 a 12 i de 4 a 6. — Pelai, 3, principal.

EMPRESES REUNIDES S. A.
Ha adquirit l'exclusiva de la gran pel·lícula d'actualitat
D. JUAN TENORIO
del immortal Zorrilla
l'estrena de la qual tindrà lloc en l'aristocràtic saló PALACE CINE el divendres dia 27

Els amics de l'art liturgic

La diada de son Patró, que el Circol Artístic de Sant Lluc celebrà solemnement com cada any, tingué ara un fort interès per realitzar-se la fundació de l'associació "Els Amics de l'Art Litúrgic" com una secció, molt escaient per cert, de l'esmentat Circol. Creiem sincerament que aquesta nova branca de la seriosa entitat artística de Catalunya realitzarà una acció d'orientació i guiatge beneficiosíssim per al nostre art cristià.

La vetlla del dia de Sant Lluc se celebrà una sessió solemne de constitució d'aquesta nova associació, i en ella Mn. Manuel Trens, conservador del Museu Diocesà i al ensemps consiliari del Circol, donà una ben documentada conferència sobre la situació en què es troba l'art cristià actual. Definí clarament el veritable concepte de l'Art cristià, mostrant lo molt equivocat que és el considerar a aquest com específicament de tot el depés art. Explicà com l'art cristià s'ha servit de les formes artístiques vives de cada època, adoptant inclús els temples pagans en son comens i per conseqüent no es pot afirmar com han fet alguns teoritzadors que hi hagi cap estil que tingui una relació essencial amb l'art cristià. Al segle passat es repetí sovint que l'estil gòtic era l'art essencialment cristià i aqueixa creença falsa ha proporcionat el gòtic contemporani en gral insuls i encarcarat. L'art gòtic és un estil tan religiós com civil, lo mateix que passa amb els demés estils. Demés, a Itàlia, el país de l'art, que al ensemps per una justa providència de Deu es el focus central de la cristiandat, veiem el gòtic escassejar i tenir poquíssim interès, fins a l'extrem de no haver-hi a Roma sinó una sola església gòtica.

Després d'aquests preliminars, entrà el conferenciant de ple a estudiar l'estat actual de l'art cristià en tots sos aspectes: arquitectura, escultura, pintura i les anomenades arts menors. Insistí en lo pertanyent a l'arquitectura, en la falsa renovació artística portada a cap el passat segle pels tractadistes i arqueólegs, el que es concretà en el neogòtic que no resolgué res, ralentint enormement l'evolució de les formes arquitectóniques i empitjorant ell mateix més i més, puix si els iniciadors no foren artistes, eren almenys coneixedors atençats de l'estil, i els seguidors, en canvi, freqüentment foren més ignorants. També parlà de les modernes reconstitucions romàniques i bizantines i del trasplantament a casa nostra de les edificacions nórdiques contemporànies, demostrant com aquests camins no han reixit ni podran reixir mai. Feu un gros i eloqüent elogi del Temple de la Sagrada Família i demés obres d'En Gaudí, que actualment és l'arquitecte que ha retrobat la deu de l'art vai i eternal.

Seguidamente parlà de l'escultura religiosa, esmentant la singular escola dels PP. Benedictins de Beuron, que ha produït quiscunes obres discretes, però estèrils, i feu observar que de moment potser és l'escultura la branca de l'art millor disposada a una ràpida i segura renovació burgista, esmentant també les grosses dificultats que ha de trobar-se per mor de la concurrència comercial.

Tingué son bell e interessant paragraf dissertant sobre la pintura religiosa, analitzant els fins que des del punt de vista d'estil cristià han donat l'academicisme i el prerrafaelisme, la darrera ben orientada d'En Puvis de Chavannes, malmesa per el creixent monocromisme i agrisament d'aquest pintor, la influència que les escoles impressionistes i simbolistes han tingut damunt la pintura religiosa i finalment el partit gens menysprecable que d'aquestes n'ha sabut treure En Maurice Denis i sos seguidors.

La conferència fou escoltada amb viu interès i coronada amb llargs aplaudiments. Després es donà lectura als Estatuts pels que es regeix la nova institució, la qual, segons es manifesta en aquests, té per fi la divulgació dels coneixements litúrgics necessaris per a la formació del gust i preparació de l'ambient per a que tingui vida ufanosa l'art litúrgic, influir per a que l'art cristià s'ajusti a les Reis de l'art i a les prescripcions canòniques a vetllar perquè el seu caràcter tingui la dignitat i propietat que li correspon pel seu ofici espiritual en el culte de l'Església. Per a aconseguir aquests objectius, els Estatuts assenyalen valdoes d'exposicions d'art litúrgic, cursos, conferències, cursos de litúrgia, estudis monogràfics d'indumentària i mobiliari litúrgics, àlbums de progectes realitzats o realitzables que puguin servir de material a consultar, etcètera. Com a portaveu oficial de la tasca que realitzins "Els Amics de l'Art Litúrgic", tindran la excelent revista litúrgica "Vida Cristiana", que publiquen els PP. Benedictins de l'Abadia de Montserrat. La Junta dels Amics quedà constituïda per els següents senyors: Vicents Moragas, president; Josep Ràfols, secretari; Jaume Busquets, tresorer; Joan Bergós, bibliotecari; Jaume Figueres, i un membre designat pel Circol Artístic de Sant Lluc, vocals.

Demés se està ultimant la formació d'un Cos Consultiu que integraran els més eminents artistes, arqueólegs i historiadors d'Art de Catalunya i el nomenament de delegats a les principals poblacions de nostra terra, que facilitin la tasca de dit cos consultiu.

ELS TEATRES

PRINCIPAL PALACE

Hi ha espectació per conèixer la gran revista "Cri-Cri", que avui s'estrena en aquest teatre i amb la qual l'empresa ha volgut superar-se presentant un espectacle que pugui comparar-se amb els millors del món d'aquesta mena.

Segons els que han presenciat els assaigs d'aquesta revista hi ha un devassall de luxe i de fantasia, en la qual es podran admirar els quadros titulats "Simplicissimus", "La revue qui arrive", "La Conquerante", "La baiser du diable", en tots magnífics de color i d'enginy.

També es representarà el sainet "Arrea Cochero" i le sketch "Màxim jornal i mínima producció i completaran els números de l'espectacle "Parisiennes de Milliere" i una original "Espagnolada", desenrollada dintre d'estil andegue els "producers", més formosos de Londres i New-York conjuminen aquesta mena d'interpretacions plàstiques d'Espanya.

Gran teatre Espanyol

L'Empresa d'aquest teatre anuncia 6 únics dies populars en què posarà en escena "D. Juan Tenorio" i "El nuevo Tenorio", amb rebaixa de preus, essent el valor de la butaca per entrada, 2'50 ptes. Les dues representacions començaran demà, dissabte, dia 28, finint el dijous propvinent estrenant-se un magnífic decorat d'En Rulbena i Gàbal.

GOVERN CIVIL

EL NOU GOVERNADOR

El nou governador civil, En Juli Ardanaz i Crespo, arribarà avui, a les nou del matí, procedent de Madrid.

Es general de divisió procedent de l'antiga Acadèmia d'Estat Major i té el número 5 per a l'ascens en la seva classe, actuant amb aquesta graduació des del dia primer de març de 1921.

Ha tingut el càrrec [illegible] de secció en el ministeri de Justícia; ha sigut governador militar de Bilbao, subsecretari del ministeri de la Guerra i comandant general de Melilla.

Actualment es trobava a Santander en situació disponible.

EL SENYOR ALBERICO

El comandant general de Vigilància, senyor Alberico, sortí avui cap a Madrid.

ELS CAMINS DE LA LLIBERTAT DE CATALUNYA

PER

A. Rovira i Virgili

Preu: 25 cèntims

De venda, als quioscos, a les Oficines d'"Acció Catalana" (Trafalgar, número 14) i a LA PUBLICITAT

CATALUNYA

SAN JOAN DE LES ABADESSES.—En aquesta vila podem dir que hi ha un veritable abrandament patriòtic. Tot just s'ha estingit el ressó de l'acte del dimenge passat, ja s'en albirà un altre.

En Gonçal Cunella, que tot i el seu barcelonisme, professa una gran amor a aquesta vila, ha iniciat una suscripció popular per fer present d'una bandera catalana al nostre Ajuntament. La suscripció, posat l'entusiasme i generositat dels nostres conviatans, es segur que serà aviat coberta.

El dia — no gaire llunya—en que la bandera serà hissada al frontis de l'edifici municipal, hi haurà una festa solemne, que palesarà la trascendència que volen donar a aquest acte els fills de San Joan de les Abadesses.—C.

En Pestaña cap a Madrid

MANRESA, 26.—Avui ha sortit l'Angel Pestaña cap a Madrid, donant-se a n'aquest acte una importància tan gran com si es tractés d'un alt personatge polític.

Obeint a ordres de la superioritat governativa, el trasllat del propagandista sindicalista des de l'Hospital a l'estació s'ha fet en mig d'una gran demostració de forces: tota la guàrdia civil de Manresa i l'inspector de policia, senyor Blasco, amb un agent, acompanyaven a En Pestaña.

Aquest havia de marxar amb el tren mixte que passa per aquí a les 9'12 del matí, acompanyat de la seva esposa i filla.

En arribar els expedicionaris a l'estació foren introduïts al despatx del cap mentres la guàrdia civil i policia prenien rigurosos precaucions, impedint l'accès del públic a l'andén.

Presenciaren aquestes maniobres molts curiosos, però no hi hagué el mes lleu intent de manifestació a favor ni en contra, ans al contrari, es feien molts comentaris pel devassall de forces i exagerades precaucions que han estat preses.

En Pestaña i les seves acompanyants no sortiren del despatx del cap fins que aquest els hi ha comunicat que el tren anava a sortir. Els viatgers han entrat a un vagó de segona classe, en el qual viatjaba altra gent.

En Pestaña va afeitat i porta boina.

Per a donar una idea exacta de fins a quin punt s'han extremat les precaucions, s'ha de fer remarcar que abans de sortir el tren un agent de policia ha mirat per dessota els bancs del vagó per si hi havia amagada alguna persona.—C.

Jocs Florals

ANY XXI :: VEREDICTE

Premis ordinaris

GIRONA. — I. Flor Natural.—Número 176. Elegia d'una tarda de festa.

II. Premi del Consistori.—Número 184. Les sanlieles.

Premis extraordinaris

TEMES LITERARIS

III. Premi de la Mancomunitat de Catalunya. — Número 265. Girona en la intiguetat. L. Parva Gerunda.

IV. De don Narcís Pla i Deusel, diputat a Corts. — Número 192. Les mitges vides. L. Gerunda.

V. De l'Ajuntament de Girona. —Número 199. Elogió de l'amor provincià.

VI. Dels senyors regidors nacionalistes de la ciutat. — Número 96. Dues cançons. L. Paisatge.

VII. Dels senyors diputats de la Mancomunitat, representants de Girona. — Número 62. Dèlleg vesperal. L. En aquesta hora...

VIII. Del excelentíssim senyor marquès de Camps. — Es parteix per meitats entre el número 191. La tragèdia de la fadroguera i el número 238. Dues poesies. L. Tormeni.

IX. Del Centre Catalanista.—Número 148. A la vora de la mar.

X. De don Josep Enseta. — Número 137. Poemes de les amades mortes. L. Evocació.

XI. De la "Societat Anònima Grober". Es parteix per meitats entre el número 6. Es una gran primavera que mor. L. Setembre; i el número 45. Arbre del perfum. L. Calma el meu neguit.

XII. De "El Gironès". — Número 56. Flaires de rosa. L. Sonda.

XIII. De la "Joventut Nacionalista". — Número 182. Cançons Elegíaques.

XIV. De don Josep Danesa Carles. — Haver-se quedat desert el tema designat, s'adjudica, d'acord amb el donant, al número 151. La Literatura Cavalleresca a Catalunya i factors que prepararen la seva eclosió.

XV. De don J. Berga i Boada. —Número 167. La reina esclava. L. Llibertat.

Accèssit únic de poesia.—Número 159. Dafnuis i Cloe. L. Temps de veremes.

TEMES MUSICALS

XVI. Premi de don Agustí Riera, president de la Diputació. — Número 186. Dues melodies. L. Cirerer florit.

XVII. De la revista musical "Scherzando".—Número 62. Canticel.

XVIII. De la "Colla del Pensil". —Número 199. De la col·lecció "Dues melodies" la "Cançó de les ones".

XIX. De don Lleo Audouart. Desert.

Girona 24 d'octubre 1922. — Joan Alcover, president. — Carme Karr, Vicens Piera, prev., Prudenci Bertrana, Tomàs Carreras i Artau, Marian Vinyes, vocals. — I. Rodríguez Grahit, secretari.

ADVERTIMENTS

Primer. La festa tindrà lloc el dia 1 de novembre, a les cinc de la tarda, en el teatre Principal.

Segon. Les composicions musicals seran dites en el solemnissim acte per la lliderista Mercè Plantada.

Tercer. Tots els autors premiats venen obligats a assistir a la festa o a delegar una persona que no podrà ésser altre premiat ni membre del Jurat o del Consistori. De no fer-ho així s'entendrà que renuncien el premi a favor del Consistori.

El Consistori dels Jocs Florals de Girona. — Doctor Francesc Coll, president. — J. de Camps i Arboix, tresorer.—Joan Vinyes i R. Xifra i Riera, vocals. —I. Rodríguez Grahit.

Jocs florals

TARRAGONA.—Diumenge passat tingué lloc a la imperial Tàrraco la festa dels Jocs florals que havia organitzat l'Orfeó Tarragoní.

A l'acte, que fou celebrat al matí a l'espaiós teatre Principal, profusament ornat amb l'ensenya barrada, hi assistiren l'Ajuntament en corporació i representacions de la Diputació i entitats principals. La presidència literària estava constituïda pels senyors del Jurat qualificador i els senyors Miró, Ventosa Gelabert.

Oberta la festa per l'alcalde de la ciutat, l'Ilustre polític i estimat director d'aquest diari, N'Antoni Rovira i Virgili, pronuncià el seu discurs presidencial, amb paraula fervent i amarada de catalanitat i d'amor a la ciutat madrina que l'escoltava.

Remarcà la tasca catalanitzadora de l'Orfeó Tarragoní, desvetlladora de la consciència nacional ciutadana, celebrant el revifament del seu patriotisme i profetitzant-ne el total acompliment.

Recordà que, históricament, Tàrraco fou la capital de la Catalunya romana, i esmentà les particularitats que dintre la nació catalana presenta l'antiga ciutat, estimulant als tarragonins a sentir-se fills de la terra, defugint l'estrangeria de la parla i els costums. El parlament d'En Rovira fou repetidament aplaudit en diversos paràgrafs i ovacionat en acabar.

Tot seguit el secretari del jurat, En J. Ramírez-Sagarra, llegí una breu i discreta Memòria i proclamà el nom del guanyador de la Flor Natural, que resultà ésser el poeta tarragoní En Josep M. Cases de Meller, que fèn oferta de la distinció obtinguda a la senyoreta Maria Enriqueta de Castellarnau, en qual bellesa esplendent revivia la sacerdotisa de llirs i lassia, passant a despar el seu lloó d'honor enmig de l'ovació entusiasta del públic.

Fou guanyador de l'Englantina N'Antoni Navarro, i de la Viola, N'Artur S. Palau Ximénes.

Dels demés premis resultaren correspondre als literats Pere Benavent, C. Fages de Climent, Josep M. Rovira Artigas, Grau Antoni Guardias, J. Pujadas Truch, Ventura Gassol, Joan Draper, Octavi Saltor, Mercè Vila Raventós, Bernabeu Martí, Alfons Maseras, Tomàs Garcès, Lluís J. Pla, J. Millàs-Raurell, Miquel Doró (de la illa de Sardenya), Pere Saleu i Morera, Mn. Ramon Piñas Merlà, Miquel S. Trias, Bertran, Ramon Vinyes i Mn. Josep Maria Castellar Regó.

El membre del Jurat, també tarragoní, En J. Ruiz Porta, llegí son diseurs de gràcies, ponderant les valors literàrios d'aquella plana.

Després de la festa, la presidència i l'autor premiat foren obsequiats, a l'Hotel Continental, amb un suculent àpat, que fou coronat amb abrandats parlaments i recitals de poesies.

A continuació, la reina i els seus acompanyants anaren a oferir la Flor Natural a la Mare de Déu del Claustre, venerada a la Sèu de la ciutat.

Com a escreix de la festa, en el magnífic casal de la família Castellarnau tingué lloc un ball íntim, on la reina i les seves amigues ritmaren la gràcia de la seva gentilesa, repetint-se a la nit la dansa a l'Hotel Continental, amb igual acompanyament de versos i galanies.

Tarragona satisfé plenament els poetes que estatjava, esperant-se ja per a l'any vinent una superable continuïtat d'aquesta festa.

GRANOLLERS. — Com a conseqüència de denúncies concretes sobre d'existència d'alguns casos de malalties infecciosos, tals com tifus i verola, s'ha reunit la Junta local de Sanitat, havent pres els següents acords:

Analitzar les aigües que són utilitzades en els cafès i altres establiments de begudes.

Oficià als propietaris de les mines d'En Saus i dels Caputxins, advertint-los la necessitat que amb tota urgència siguin revisades les conduccions per tal d'evitar possibles filtracions perilloses per a la salut pública.

Estudiant, d'acord amb els propietaris del Lladoner, la immediata construcció de clavegueres, tan necessàries en aquell barri que acaba d'ésser agregat a Granollers i on actualment hi ha el focus principal de les malalties infecciosos.

Aillar un dels safareixos públics, per a utilitzar-lo únicament per a rentar les robes de les cases on hi hagi malalts atacats de qualsevulla d'aquelles malalties.

Que una Comissió, integrada pels metges senyors Pedrals, Farreras i Canal, sots-delegat de Medecina, l'un; director del Laboratori, el segon; i inspector sanitari de l'Alcaldia el tercer, amb l'arquitecte de l'Ajuntament senyor Raspall, facin un estudi pel sanejament de la ciutat.

I finalment publicar una allocució exposant al públic el veritable estat sanitari de Granollers, que no ha de produir cap alarma, per quan els casos registrats de tifus i verola són fàcils de combatre i, particularment els de la primera, el nombre d'atacats és que més o menys el any hacem de deplorar cada any en aquesta época.

— En la cabalsta darrerament celebrada per a la terminació de les obres del nou Hospital i Asil, la concessió ha estat feta als contratistes d'aquesta ciutat, Fills de Josep Baró, per la quantitat de 21,963 pesetes.

— Aviat serà un fet la construcció de les noves roderes al carrer d'Alfons IV, havent-se ja dipositat per l'Ajuntament les pedres necessàries per a fer la vorada de les mateixes, que seran construïdes amb rajoletes de ciment portland, tal com les altres de la població de construcció recent.

— Un gos foll ha mossegat a deu persones d'aquí i de La Roca, havent mort als dos dies en una dependència del Municipi, on havia quedat per a inspeccionar-lo. Immediatament els ferits han estat traslladats a aqueixa capital per a llur curació.

A conseqüència del fet, per l'Alcaldia s'ha ordenat l'exterminí de tots els gossos que vagin pels carrers sense morrió, havent-se'n fet una matança regular. L'opinió pública aplaudeix les mesures enèrgiques posades en pràctica, doblement necessàries en aquesta época de l'any, la més propicia al desenrotllament del terrible mal entre els cans.

—La Junta de l'Associació La Unió Liberal ha publicat una allocució convidant al jovent treballador de la ciutat a concórrer a les classes nocturnes de l'Escola que sostè i que dirigeix el jove professor N'Humbert Debat.

Alhora és anunciat el recomençament de les tasques a l'Escola de nois, de les classes de música que dóna el mestre director de l'Orfeó Granollerí, N'Aureli Font, i dels assaigs i classes de solfeig de l'Orfeó.

— Diumenge vinent, dia 29, es jugarà un partit de futbol al grandiós camp del Granollers, entre el primer equip d'aquest club local i una selecció del F. C. Barcelona, en la qual hi figuren notables jugadors.

Entre els aficionats és esperat amb interès tal partit.

Darrera hora

DE L'ESTRANGER

LA CONFERENCIA DE DRET MARITIM INTERNACIONAL

Bruselles, 26. — La Conferència de Dret Marítim Internacional que se està celebrant, ha aprovat un progecte de Còdic marítim internacional fixant les limitacions de les responsabilitats dels propietaris de vaixells. —Havas.

DE BARCELONA

Detenció d'un dels assaltants del tren al Poble Nou

Avui es confirmà la detenció d'un subjecte anomenat Antoni Gimènez Martínez, que va prendre part en l'assalt al tren i robatori al Poble Nou.

La detenció la realitzà la guàrdia civil, que perseguia als autors de l'assalt i robatori a un cobrador, en el tren de Portugalete.

Incendi

Al taller de mobles d'En Joan Bignel, del carrer de Còrcega, número 244, baixos, anit s'hi calà foc, acudint al lloc del sinistre el cap del cos de bombers senyor Torres, acompanyat de personal a les seves ordres. El foc fou extingit ràpidament sense desgràcies personals.

GRAN MAGATZEM DE

MOBLES

DORMITORIS MENJADORS

Preus baratissims

J. LOPEZ

44, Carme, 44 (En front a l'Hospital)

Fàbrica de Panyeria
J. MIR VIVES, S. A.
Magatzem i despatx: Ronda Sant Pere, 15 BARCELONA Telèfon 1809 A

Rebudes totes les novetats per a la temporada d'hivern
Es la casa més ben assortida en Mellans, Xeviots, Estams Australia, Gabardines, Betterdines, Xestars, Gabanys, i altres gèneres per a abrics
Grans fantasies-Articles blaus i negres-Grans novetats Pantalonerin-Camuses i gèneres per a vestits jaqueta
Recomanem bons sastres i conòmics: Tots els dilluns i divendres, venda de retalls
Comprant els gèneres en aquesta casa vestireu amb gust i economia :: Vendes al major i detall

MOLT AVIAT

LA SENSACIONAL PELLICULA

L'ADMIRABLE CRICHTON

Sublim creació de
Tomàs Meighan i Glòria Swanson
del PROGRAMA AJURIA ESPECIAL

AL SALO CATALUNYA

Els Espectacles

TEATRES

Gran Teatre del Liceo

TEMPORADA D'HIVERN
Companyia d'òpera de "primissimo cartello"
Queda obert l'abonament.

Teatre Català Romea

Avui, tarda, a les 5, reposició de la magnífica obra.

REI I MONJO

del mestre Angel Guimerà. Nit, grandiós cartell:

El menut del Sac

EL MATRIMONI SECRET

Diumenge, grandiosos programes.

TIVOLI
Teatre Líric Català

Avui, tarda, no hi ha funció. Nit, estrena de

La festa major de Viladrolida

del mestre Casademont, i

MARINA

amb 3 grans debuts, 3: Mercè Casas, Alexandre Nolla i Llorenç Adrià.

Teatre Circ Barcelonès

Companyia de grans espectacles i vodevil
Primer actor: Jaume Borràs
Primera actriu: Elvira Torrens
Avui, divendres, a dos quarts de cinc, la tragicomèdia amb un pròleg, dos actes i un resum, de Victorià Benedicto,
LA MORYOS
Grandiosa i estupenda presentació. Preus baratíssims. Nit, a les nou, dos drames, dos, 14 actes, 14:
DON JUAN TENORIO i EL NUEVO TENORIO
Protagonistes, Jaume Borràs i Elvira Torrens.

TEATRE NOVETATS

Circ Equestre
Gran companyia de Mr. Ventura Cannau. Avui, divendres, nit, a dos quarts de deu: Extraordinària funció, èxit dels debuts de la setmana, de la famosa troupe Els S Méndez, 6 de The Arqués, de la més original atracció europea
LANTI
per primera vegada a Espanya, èxit contínu del Gran Leopold, Freres Cholet, Les 5 Júpiter, Mais and Partner, Las 5 Lecousson, Ovacions a N'Artur Manzano, que presenta els seus
3 TOROS BRAUS
l'enigma del dia, el problema sense solució, La senyoreta sense cos
RIDDO
els graciosíssims clowns Germans Albano i Pompoff, Thedy i Emil. Demà, tarda, a dos quarts de cinc, matinó, i nit, a tres quarts de deu. Diumenge, tarda i nit, grandiosas funcions. Dilluns, tarda i nit, benefici dels molt aplaudits clowns Pompoff, Thedy i Emil. Dimecres, despedida de tota la companyia. Dijous, dia 2, inauguració de la temporada d'hivern. Debut de la nova companyia amb 12 sorprenents atraccions, 12.

Gran Teatre Espanyol

PEP SANTPERE
ASSUMPCIÓ CASALS
Avui, divendres, 27 d'octubre, tarda, a les cinc. Butaca i entrada, UNA pesseta. La rectoria. Nit, a les deu, per haver-se de desmontar el decorat, definitivament, per darrera vegada Batzant de la Poet del Cat. Demà, dissabte, tarda, divertit vermut. De pares a fills! Nit, primer dels 6 únics dies populars, D. Juan Tenorio i El nuevo Tenorio. Entrada i butaca, 2'50 pessetes. Artists: Aviatz. La severa, 4 actes (Policia mestra de Julià Dantesa). En estudi: A l'ombra de Montjoic (3 actes, Julià Vallmitjana).

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia
GUELL - TUDELA - ASQUERINO - CORTES

Avui, divendres, tarda:

El libre cambio

Nit, estrena a Barcelona de la humorada en 3 actes i en vers, dividits en sis quadros i un pròleg, original de S. M. Granada,

¡Si fué D. Juan andaluz!

Teatre Nou

Companyia d'opereta
VICTORIA PINEDO
LLUIS BALLESTER
Avui, divendres, 27, a les 5: Al toro, que es una mona, (gran èxit de riallles); La alsaciana, per Rosend Franco, i El príncipe bohemio, per Ortiz de Zárate. A les 10: Nit d'Animes: El príncipe bohemio, per Ortiz de Zárate, i Que és gran Barcelona. — Dimarts, estrena de El apuro de Pura, divertidíssima obra d'Antoni Paso, amb música de Luna.

Teatre Còmic

Avui, divendres, nit, a les nou en punt. Programa monstre
El rey de los Tenorios!
Primer: El popular drama de l'immortal Zorrilla, en 7 actes,
Don Juan Tenorio
Segon: La Legenda dramàtica en set actes
El Nuevo Tenorio
Dissabte, gran matinée popular: El nuevo Tenorio. Nit: Los dos Tenorios. En estudi: El cabaret de los venenos i El apóstol ruso (Resurrección!)

ELDORADO

Companyia de sarsuela
Ortas - Leonis - Callejo

Avui, divendres, tarda, a les cinc, —La niña de las planchas; el sainet de gran èxit El número 13. Nit, a les deu, La niña de las planchas.
Estrès de la preciosa sarsuela en un acte i quatre quadros
SANGRE Y ARENA
Gran èxit del gracios sainet dels Quintero i mestre Serrano
LA MALA SOMBRA
Conjunt admirable.—Gran triomf de la companyia.
Reestrena de la sarsuela en un acte i tres quadros dels quintero, música de María Rodrigo Diana cazadora. Demà, dissabte, tarda, En la ventana i Anita la risueña. Nit. En la ventana, Sangre y Arena i Diana cazadora.

Teatre Goya

Companyia Morano
Avui, divendres, nit, a les 10: Reestrena del famós drama El intruso, genial creació de Morano, i La real gana. Dissabte, tarda. Preus Econòmics: Butaca amb entrada, 3 pesetes. L'última de El honor de los demàs. — Dilluns, nit, Don Juan Tenorio, per Morano.

CINEMES

Saló Catalunya

Notable setmana. Avui, divendres, moda selecta. 2 grans exclusives. 2. Estrena: Miel boscana, creació de Priscilla Dean, assumpte sensacional. Èxit colossal del Proverbia Ajuria: Poesia i pàssia, pel colossal artista Charles Ray. Una pàgina heroica, cómica. Diumenge, nit, el més gran esdeveniment de la temporada, la millor pel·lícula del Reial Programa Ajuria: L'admirable Crichton, art, luxe i magnificència com no s'ha presentat en cap pel·lícula. Seguidament: Els tres mosqueters, per Douglas Fairbanks.

KURSAAL

Aristocràtic saló
Palau de la Cinematografia
Avui, divendres, estrena de la grandiosa pel·lícula exclusiva,
L'HEREVA DEL DUC DE TORDIS
assumpte d'ambient aristocràtic, interpretada genialment per la famosa estrella hongaresa,
Ica de Lonkeffy
AVIS: En la sessió d'aquesta nit, hi regiran els preus de costum.

Teatres Triomf i Marina

Avui, El nou Fantomas, novè: "Armando Jarana"; Eloqüència salvadora; L'hora fatal: Els tres mosqueters.

Diana-Argentina-Excelsior

Avui, divendres, 10 i última jornada de El nou Fantomas; La tragèdia del Club; Roses negres; El capdany del nen.—Diumenge, nit, estrena Robinson Crusoe, primera època. Dilluns, la colossal pel·lícula Els quatre genets de l'Apocalipsi.

Gran Teatre Comtal i Gran Cinema Bohemia

Avui, divendres, tarda i nit, programes extraordinaris. La gàbia de la mort, El cap d'any del nen; el colossal film Roses negres, pel célebre artista japonès Sessue Hayakawa, Charlot papà, La tragèdia del Club, deu i última capítol de Nou Fantomas, i dotze i última època de Els tres mosqueters. El dilluns, 30, Els quatre genets de l'Apocalipsi.

Palace Cine

GRAN SALO DE MODA
Aristocràtiques sessions artístiques
Programes extraordinaris
Avui, divendres, tarda i nit.—El formós film Roses negres, pel célebre artista japonès Sessue Hayakawa. Estrena de la important pel·lícula de 4,000 metres, adaptació de la famosa obra del vate don Josep Zorrilla Don Juan Tenorio. A pesar del seu llarg metratge, es projectarà íntegra. La divertida pel·lícula El vertigen, creació de El.

Monumental i Walkyria

Avui, divendres, Els tres mosqueters, 12 i últim. "El zorro", per Cayena; L'heroína de l'Oest, per Dorothy Gish; La petita periodista; Billy, aprenent de sastre; Actualitats Gaumont. — Diumenge, nit, estrenes: La taverna, primera jornada; El Quixot modern, per Douglas Fairbanks

:: CONCERTS ::

Palau Musica Catalana

ORQUESTRA PAU CASALS
Demà passat, diumenge, dia 29, a les 5 en punt de la tarda, Quart Concert d'abonament i primer de tarda.
PROGRAMA: Bach, "Suite" per a flauta i orquestra de corda; Beethoven, "Vuitena simfonia"; Wagner, "Preludi de Parcival"; Strauss, "Mort i transfiguració". Despatx de localitats, Unió Musical Espanyola, Portal de l'Angel, 1 i 3. — Segueix obert l'abonament als dos concerts de tarda.

SALA ÆOLIAN

FILL DE PAUL IZABAL
35, Passeig de Gràcia, 35
Avui, divendres, 27 d'octubre, a dos quarts de sis de la tarda,
(491 audició)
Obres d'Arensky, Chaminade, Glazounow, Debussy, C. Frank, Grunsfeld, Wagner, Chopin i Listz. — Direcció artística: Frederic Longàs. — Invitacions com de costum.

Palau Musica Catalana

Dies 30 octubre, 4 i 7 novembre
Dilluns, 30 d'octubre, dissabte 4 i dimarts, 7 de novembre, tres grans concerts de
MUSICA ANTIGA
original dels grans mestres dels segles XVII i XVIII.
MARIA BARRIENTOS, cantatriu
WANDA LANDOWSKA, clavicembalista
Gratacós i Casanovas, flautistes, i Toldrà, violinista.
Resta clos l'abonament.
Localitats: Unió Musical Espanyola, 1 i 3, Portal de l'Angel. De 3 a 7 tarda. Programes a tots els magatzems de música.

Amics de la Música

Avui, divendres, 27 d'octubre, a tres quarts de deu, nit,
CONCERT INAUGURAL
Curs 1922-23. Recital de cançons per
Maria de la Mercè Plantada
Climent Lozano, pianista
Exclusivament per els socis
PALAU DE LA MUSICA CATALANA

--- ESPORTS ---

Frontó Principal Palace

Avui, divendres, tarda, a dos quarts de cinc, dos interessants partits. Nit, a un quart d'onze, dos grans partits a cistell: Vermells, Jaime i Martín, contra Colaya i Urquidi. — Diumenge, inauguració dels partits matinals.

FUTBOL

GRAN PARTIT DE SELECCIÓ
Diumenge, 29 d'octubre, a les tres en punt de la tarda.
Camp nou del F. C. Barcelona
SELECCIÓ GRUP A
contra
SELECCIÓ GRUP B
Preus: Entrada general, 2 ptes. Tribuna preferència, 4; Seients preferència, 3; Seients goals i populars, primera fila, 1'50; Seients goals segona i populars, 1; Per a entrades i localitats, a les taquilles del carrer de Fortany, des d'avui.

MUSIC-HALLS

LA BUENA SOMBRA

Ginjol, 3.—Cabaret contínu de les set a dos quarts de deu i de les dotze a les quatre de la matinada.

EDEN CONCERT

ASALTO, 12
Grandiós èxit de
STELLA MARGARITA
i altres importants números
Tots els dies, a les dues de la matinada, Gran Tabarin americà amb atraccions i orquestra contínua.

Fàbrica de Gèneres de Punt DE Vidoa i fills de Joaquim Boy i Fita

Arenys de Mar (Barcelona)

ES VEN
una magnífica torre acabada a principis de 1914, havent costat un milió, situada a ple centre de la ciutat de Perpignan. Confortació moderna. Gran Jardí. Garatge. Gran panorama. Molt bon negoci a fer de seguida.
Per a tota mena de detalls, dirigir-se a monsieur Albert Montagne, negociant a Perpinyà (França).

Sala de Vendes

A les Galeries Dalmau
Portaferrissa, n.° 18
(Pavelló a l'interior)
Telèfon 1791 A
Subhasta d'antiguitats :: Important lot per a avui
a les 5 de la tarda.

Licor del Polo

Excel·lent dentífric de gran poder antisèptic. El seu ús constant asegura una formosa i sana dentadura. Mig sigle d'èxits

Fàbrica de Panyeria de VALENTI SOLER

Immens assortit en gèneres per a vestids i abrics de senyora i senyor. Venda de retalls els dijous i dissabtes. Avinyó, 7, entresol (cantonada Fernando).

Secció jurídica

Reclamació davant el Tribunal Industrial. Consultas sobre accidents. Assumptes judiciaris en general. Dirigiu-vos: Advocats oficines A. ROMERO, Plaça del Teatre, 6. Jurisconsults autoritzats en l'exercici. Consulta de 4 a 8.

Magnífic xalet

per a llogar en Avinguda Pedralbes. R. Diputació, núm. 295, entresol.

Detective espanyol

A. ROMERO, Plaça del Teatre, 6. Barcelona. Capaç d'esbrinar i comprovar oficialment tot allò que us interessi, per difícil que sia, i a qualsevol part del món. Referències de primer ordre proven la seva pericia i competència demostrada de molts anys. Consulta de 4 a 8.

SARNA

Cura ràpida
SARNICIDA PARADELL
Frasco 4 ptas-Asalto, 28
-Farmacia-

Representants

per a places d'importància. VIATJANTS es necessiten per a treballar aeriosament i a comissió xampany i vi de taula. Escriure amb referències a J. Segura, Castellnou de Seana (provincia de Lleyda).

Principal Palace

Plaça del Teatre, 2 i 4
Telèfons, 5125 i 4736 A

Avui, divendres, 27 d'octubre, a les deu de la nit.
ESTRENA
de la fastuosa revista de gran espectacle, en dos actes,

CRI-CRI

Magnífic decorat dels escenògrafs Deshays i Arnould, Castells i Fernàndez, Morales i Colmenero.
600 artistes vestits de la casa MAX WELDY, de PARIS
100 Artistes espanyoles i estrangeres
Demà, dissabte, a la nit, i diumenge, tarda i nit, segona, tercera i quarta representació de

CRI-CRI